

สรุปผลการสัมมนา

เรื่องธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรม

กับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติ
ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา
Guiding Principles on Business and Human Rights:

Implementing the United Nations 'Protect, Respect and Remedy' Framework"

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

ณ โรงแรม กะตะบิซ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต

จัดโดย คณะอนุกรรมการด้านสิทธิเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดทำโดย ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการ ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

สารบัญ

๑. ความเป็นมาของโครงการ.....	3
๑.๑ หลักการและเหตุผล	3
๑.๒ วัตถุประสงค์	5
๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน	5
๑.๔ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วม.....	5
๑.๕ การดำเนินงาน	6
๑.๖ ระยะเวลา และสถานที่.....	6
๑.๗ งบประมาณ.....	6
๑.๘ ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
๑.๙ ผู้รับผิดชอบ.....	7
๒. กำหนดการ	7
๓. สรุปผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนา.....	8
๔. สรุปคำกล่าวต้อนรับโดย นายประเจียด อักษรธรรมกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต.....	9
๕. สรุปคำกล่าวรายงาน โดย นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	10
๖. สรุปการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน” โดย	12
นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	12
๗. การฉายวิดีโอทัศน์ เรื่อง The UN Guiding Principles on Business and Human Rights: An Introduction จัดทำโดย Mike Baab.....	15
๘. สรุปการอภิปรายช่วงที่ ๑.....	16
๘.๑ แนวคิดของการอภิปราย	16
๘.๒ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	18
๘.๓ สรุปสาระสำคัญจากการอภิปราย	20
๙. การอภิปรายช่วงที่ ๒.....	30

๙.๑ แนวคิดของการอภิปราย	30
๙.๒ วิทยาการและผู้ดำเนินรายการ	31
๙.๓ สรุปสาระสำคัญจากการอภิปราย	33
๑๐) สรุปและกล่าวปิดการสัมมนา	37

สรุปโครงการสัมมนา เรื่อง “ธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชน
ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติ”

โดย คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรม กะตะบิช รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต

.....

๑. ความเป็นมาของโครงการ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประชาคมโลกให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจโดยเคารพหลักสิทธิมนุษยชนตาม “หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) ซึ่งมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) ให้รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองประชาชน (The State Duty to Protect) จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยบุคคลใดๆ รวมทั้งจากองค์กรภาคธุรกิจ (๒) ให้ภาคธุรกิจเคารพในหลักสิทธิมนุษยชน (The Corporate Responsibility to Respect) โดยองค์กรธุรกิจทุกระดับ ต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกิจของตนและควรที่จะใช้ความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น และ (๓) การเข้าถึงการเยียวยา (Access to Remedy) ซึ่งหมายถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมทางธุรกิจสามารถเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ในประเทศไทย อีกทั้งยังมิได้เริ่มต้นจัดทำแผนปฏิบัติการชาติดำเนินสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (National Action Plan on Business and Human Rights -NAP) เพื่อนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจมาปฏิบัติอย่างจริงจัง แต่ในการประชุมทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในกระบวนการ (Universal Periodic Review-UPR) ครั้งที่ ๒๕ ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ รัฐบาลไทย โดยปลัดกระทรวงยุติธรรมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาล ได้แถลงที่จะรับข้อเสนอแนะข้อ ๕.๔๙ จากประเทศสวีเดนที่เสนอให้ประเทศไทยพัฒนา ออกกฎหมาย และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการชาติดำเนินสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (NAP) เพื่อให้เป็นไปตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGPs)

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ด้วยเหตุนี้ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จึงตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) มาเผยแพร่ให้องค์กรธุรกิจในประเทศไทยนำมาปฏิบัติ และได้เล็งเห็นความสำคัญของการทอ้งเที่ยว ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวไทยว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ ๒.๒๓ ล้านล้านบาท มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากถึง ๒๙.๘๘ ล้านคน และจากการจัดอันดับของเว็บไซต์ทริปแอดไวเซอร์ (www.tripadvisor.com) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดในโลก ได้จัดอันดับจังหวัดภูเก็ตเป็นหนึ่งในสิบสถานที่จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก นับได้ว่าธุรกิจ การท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นอย่างยิ่ง จึงได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติ” ณ จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) ของการเผยแพร่หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP)

ในการนี้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีความมุ่งหวังว่าโครงการดังกล่าวจะสร้างความตระหนักให้ภาคธุรกิจเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมการเติบโตของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างมั่นคง (Stable) และยั่งยืน (Sustainable) อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกรับทราบว่าขณะนี้ประเทศไทยและภาคธุรกิจของไทย โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) เพื่อการเคารพสิทธิมนุษยชนและนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินธุรกิจ อันจะยังประโยชน์แก่การสร้างรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

๑.๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (UNGP) ให้แก่ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียง

๒) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมถึงโอกาสและอุปสรรคในการนำหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) ไปประยุกต์ใช้

๓) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและภาคธุรกิจ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้วยการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP)

๑.๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

จัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการนำหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ

๑.๔ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วม รวม ๑๐๐ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียง
- ๒) ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลาง เช่น กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ฯลฯ
 - ๔). ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 - ๕) นายกสมาคมโรงแรมไทย
 - ๖) ผู้แทนจากเครือข่ายธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย (UN Global Compact local network)
 - ๗) ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๘) ผู้แทนองค์กรแรงงานในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียงและภาคประชาสังคม

๙) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐) คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๕. การดำเนินงาน

๑) ศึกษาและวิเคราะห์หลักการการทำธุรกิจกับการเคารพสิทธิมนุษยชน และประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม

๒) จัดทำโครงการนำร่อง โดยจัดทำโครงการสัมมนาเรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ (UNGP)”

๓) จัดการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ (UNGP)” ณ จังหวัดภูเก็ต

๔) จัดทำข้อสรุปผลการสัมมนาและสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและภาคธุรกิจ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้วยการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP)

๑.๖. ระยะเวลา และสถานที่

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑ วัน ณ โรงแรมกะตะ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต

๑.๗. งบประมาณ

จากงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (UNGP) และแนวทางในความร่วมมือในการปฏิบัติ

๒) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียงได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงโอกาสและอุปสรรคในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) ไปประยุกต์ใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมของไทย

๓) คณะอนุกรรมการฯ ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและภาคธุรกิจ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP)

๑.๙. ผู้รับผิดชอบ

๑) คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๒) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๒. กำหนดการสัมมนา

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน/รับเอกสาร

๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น. กล่าวต้อนรับ โดย

นายประเจียด อักษรธรรมกุล

รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต

๐๙.๑๕ - ๐๙.๓๐ น. กล่าวรายงาน โดย

นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น. กล่าวเปิดการสัมมนา และปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน” โดย

นายวิส ดิงสมิตร

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่าง

(๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๐ น. มอบของที่ระลึก, ๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ น. ถ่ายภาพหมู่ร่วมกัน)

๑๐.๑๕ - ๑๒.๑๕ น.

ฉายาวิทัศน์เรื่อง หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGP) และการอภิปราย หัวข้อ “การนำหลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGP) มาใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในประเทศไทย โดย

ดร.เสรี นนทสูติ

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

นางกรรณิการ์ แสงทอง

อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร

ผู้แทน UN Global Compact Local Network Thailand

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช

อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ดำเนินรายการ โดย

ดร. วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์

อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑๒.๑๕ – ๑๓.๑๕ น.

พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๑๕ – ๑๕.๑๕ น.

การอภิปรายเรื่อง “แนวทางในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติมาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม ในจังหวัดภูเก็ตและการท่องเที่ยวแถบอันดามัน” โดยนางสาวอโนมา วงษ์ใหญ่

ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต

ดร.วงศ์ภูมิ วนาสิน

ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล, สมาชิก UNGC ประเทศไทย

นายภูริต มาศวงศ์ศา

ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

นายศีกษิต สุวรรณดิษฐกุล

อุปนายกสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้

ดำเนินรายการ โดย

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช

อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑๕.๑๕ – ๑๖.๑๕ น.

สรุปและกล่าวปิดการสัมมนา

โดย **นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์**

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

และประธานอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๓. สรุปผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนา

ผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนา รวม ๑๕๐ คน ประกอบด้วย

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ลำดับ	ประเภทหน่วยงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑.	ภาคธุรกิจการการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต	๕๒	๓๕
๒	สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัด หอการค้าและสมาคมธุรกิจ	๔	๓
๓	หน่วยงานภาครัฐในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น	๑๑	๗
๔	หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลาง	๕	๓
๕	เครือข่ายธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย (UNGC)	๒	๑
๖	กาชาดจังหวัดภูเก็ต ภาคประชาสังคมด้านแรงงาน และองค์กรแรงงานในภาคธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและอันดามัน	๒๒	๑๕
๗	สถาบันการศึกษาในจังหวัดภูเก็ต	๑๓	๙
๘	ผู้แทนไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR)	๑	๑
๙	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๓	๒
๑๐	ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๘	๕
๑๑	เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๒๐	๑๔
๑๒	ผู้สื่อข่าว	๖	๔
	รวม	๑๔๗	≈ ๑๐๐

๔. สรุปคำกล่าวต้อนรับโดย นายประเจียด อักษรธรรมกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต

นายประเจียด อักษรธรรมกุล กล่าวว่า การสัมมนาครั้งนี้ถือว่าครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดสัมมนาในลักษณะนี้ขึ้นที่จังหวัดภูเก็ต โดยเข้าใจว่าจุดมุ่งหมายปลายทางของการสัมมนา เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งถือว่าจังหวัดภูเก็ตได้รับเกียรติเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจการโรงแรมและท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ต ไม่ใช่เพียงแต่มีความสำคัญในระดับประเทศแต่ถือเป็นความสำคัญระดับโลก แต่เรื่องสำคัญในการธุรกิจเหล่านี้ที่น่ากังวล คือ การดำเนินธุรกิจของบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาดำเนินกิจการในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

และสังคม แต่ที่มากกว่านั้นคือผลกระทบต่อวัฒนธรรม ซึ่งในอนาคตถ้าเราไม่มีแผนการรับมือต่อสถานการณ์ดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม ของจังหวัดภูเก็ตหรือของประเทศได้

จากข้อเท็จจริงในจังหวัดภูเก็ต มี ธุรกิจโรงแรม ที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องประมาณสี่หมื่นห้อง แต่ข้อมูลจากเว็บไซต์การสำรองห้องพักออนไลน์หรือตามหนังสือต่างๆ กลับมีจำนวนประมาณกว่าแสนห้อง นอกจากนั้น กิจกรรมการท่องเที่ยว ไม่ใช่เพียงเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจโรงแรมเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับธุรกิจอื่นๆ เช่น เรือ รถ รับส่งต่างๆ ซึ่งแต่เดิมเป็นรายได้ของผู้ประกอบการในชุมชน แต่ปัจจุบันอยู่ในระบบห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจที่มีทุนมากกว่าหรือมีขนาดใหญ่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของชาวบ้านหรือชุมชน ในการนี้จึงขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการที่มีการปกป้อง วัฒนธรรม และระบบของชุมชนให้ดำรงอยู่ได้ ในการนี้ จังหวัดภูเก็ตจึงยินดีต้อนรับผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วยความยินดีเป็นอย่างยิ่ง

๕. สรุปคำกล่าวรายงาน โดย นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กล่าวรายงานโดยสรุปว่า ในนามของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้จัดการสัมมนา ขอขอบคุณ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีการเปิดการสัมมนาวิชาการ และให้เกียรติกล่าวปาฐกถาพิเศษ ในหัวข้อ “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน” และคณะวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้เกียรติมาร่วมเสวนาสร้างความรู้ความเข้าใจและให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ในงานสัมมนาวิชาการ “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs)” ในวันนี้

การจัดงานสัมมนาวิชาการในวันนี้ เกิดจากการตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานในภาคธุรกิจซึ่งมีความสำคัญกับการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศ ประกอบในปัจจุบันประชาคมโลกให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจโดยเคารพหลักสิทธิมนุษยชนตาม กับตาม “หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) ซึ่งมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) ใหัรัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองประชาชน (The State Duty to Protect) จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยบุคคลใดๆ รวมทั้งจากองค์กรภาคธุรกิจ (๒) ใหัภาคธุรกิจเคารพในหลักสิทธิมนุษยชน (The Corporate Responsibility to Respect) โดยองค์กรธุรกิจทุกระดับ ต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกิจของตนและควรที่จะใช้ความนำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น และ (๓) การเข้าถึงการเยียวยา (Access to Remedy) ซึ่งหมายถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมทางธุรกิจสามารถเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ

ในการนี้คณะกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีความมุ่งหวังว่าโครงการดังกล่าวจะสร้างความตระหนักให้ภาคธุรกิจเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมการเติบโตของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างมั่นคง (Stable) และยั่งยืน (Sustainable) อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกทราบว่าขณะนี้ประเทศไทยและภาคธุรกิจของไทย โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGPs) เพื่อการเคารพสิทธิมนุษยชนและนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินธุรกิจ อันจะยังประโยชน์แก่การสร้างรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมถึง หน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จึงควรต้องได้รับความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ในเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงเห็นสมควรจัดงานสัมมนาวิชาการ **“ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs)”** ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (UNGPs) ให้แก่ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียง

๒) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมถึงโอกาสและอุปสรรคในการนำหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGPs) ไปประยุกต์ใช้

๓) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและภาคธุรกิจ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้วยการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGPs)

โดยกลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน ประกอบด้วย

- ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

- ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่

๖. สรุปการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน” โดย นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน” โดยสรุปว่า “สิทธิมนุษยชน”(HR) ในแนวคิดสมัยใหม่ ไม่ใช่สิทธิที่มีมาโดยธรรมชาติของมนุษย์ แต่เกิดจากการกระทำหรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ภายหลังที่เกิดสังคมการเมืองที่เรียกว่า “รัฐ” แล้ว และเห็นว่าสิทธิมนุษยชน (HR) เป็นเรื่องของอุดมการณ์ที่มนุษย์กล่าวอ้างเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองจากผู้ปกครอง โดยอ้างความชอบธรรมว่าเป็นสิ่งจำเป็น และไม่หยุดนิ่ง

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (UN OHCHR) เห็นว่า สิทธิมนุษยชน (HR) เป็นสิทธิที่ติดตัวมนุษย์ทุกคน โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ ถิ่นที่อยู่ เพศ ชชาติพันธุ์ สีผิว ศาสนา ภาษา หรือสถานะอื่นใด เราทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชน (HR) โดยเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ สิทธิเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน และแบ่งแยกไม่ได้

ส่วนสิทธิมนุษยชน (HR) ตามกฎหมายไทย หมายถึง คัดค้านการละเมิดสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญไทย กฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

เมื่อกล่าวถึงภาคธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เป็นที่ยอมรับกันมายาวนานว่าการทำธุรกิจนั้นมีผลต่อสิทธิมนุษยชน ทั้งด้านบวกและด้านลบ ทางด้านบวกนั้นภาคธุรกิจก่อให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ในสังคมที่ช่วยปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนทั้งหลายในโลก อาทิ เทคโนโลยีการสื่อสารที่ช่วยเชื่อมโยงโลกใบนี้เข้าด้วยกัน การคิดค้นยารักษาโรคและเทคโนโลยีการแพทย์ที่ช่วยรักษาความเจ็บป่วยและช่วยรักษาชีวิต หรือแม้กระทั่งเทคโนโลยีการเกษตรและอาหารที่ช่วยขจัดความหิวโหย ส่วนในด้านลบ ภาคธุรกิจก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีพของมนุษย์ได้เช่นกัน อาทิ กรณีเกี่ยวกับสิทธิด้านแรงงาน กรณีที่บริษัทผลิตอาหารทำสัญญากับบริษัทจัดหางานที่ใช้แรงงานจากการค้ามนุษย์ โดยบังคับให้ส่งหนังสือเดินทางให้บริษัทเป็นผู้เก็บจนกว่าจะทำงานใช้หนี้สินจนหมด หรือกรณีที่บริษัทอุตสาหกรรมการผลิตเลือกปฏิบัติต่อคนงานที่เข้าร่วมสหภาพแรงงาน ทั้งในเรื่องการจ้างแรงงาน การต่อสัญญา การเลื่อนตำแหน่ง หรือเลิกจ้างงานเมื่อคนงานใช้สิทธินัดหยุดงาน หรือกรณีที่บริษัทผลิตเสื้อผ้าจ้างโรงงานผลิตที่จ่ายค่าแรงให้คนงานต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และบังคับให้ทำงานมากกว่า ๘๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือถูกให้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

จากสถานการณ์เช่นนี้ ทำให้ในปัจจุบันโลกกำลังให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ประเทศสมาชิกสหประชาชาติ ได้ให้การรับรองเอกสารหลักการแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครองเคารพ เยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights : Implementing the Protect, Respect, Remedy Framework (UNGPs) ซึ่งมีเสาหลัก ๓ ประการเป็นพื้นฐานสำคัญ ได้แก่

- (๑) **ให้รัฐมีหน้าที่ในการ “คุ้มครอง” ประชาชน (State Duty to Protect)** จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยบุคคลรวมทั้งองค์กรภาคธุรกิจจากการมีนโยบายควบคุมที่เหมาะสม
- (๒) **ให้ภาคธุรกิจ “เคารพ” ในหลักสิทธิมนุษยชน (Corporate Responsibility to Respect)** ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจระดับใดก็ตาม ต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่จะตามมาในการดำเนินกิจการ และควรที่จะใช้ความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- (๓) **การเข้าถึง “การเยียวยา” (Access to Effective Remedy)** ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าเป็นการเยียวยาในทางศาลหรือไม่ใช่ในทางศาลก็ตาม

เป็นที่น่ายินดีว่า ในช่วงที่ผ่านมาไม่นานนี้ ภาครัฐได้ปรับตัวในประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนอย่างสำคัญ โดยจะเห็นได้จากการที่ปลัดกระทรวงยุติธรรม ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลไทย ได้มีคำกล่าวในโอกาสนำเสนอรายงานการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยภายใต้กระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ ต่อที่ประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๒๕ ซึ่งเป็นกลไกภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council) ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ว่าประเทศไทยกำลังจะจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan: NAP) ซึ่งเป็นสิ่งที่หลายฝ่ายเห็นพ้องว่าจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการนำหลักการ UNGPs มาใช้ในประเทศ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักพิจารณาตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังรัฐบาลให้นำหลักการ UNGPs มาเป็นกรอบในการดำเนินงานในกรณีการดำเนินโครงการทำเรื่อน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจทวายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เพื่อให้มีกลไกและกำหนดภารกิจในการกำกับดูแลการลงทุนในต่างประเทศของผู้ลงทุนสัญชาติไทย ให้เคารพต่อหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน และต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีให้หน่วยราชการต่างๆ ดำเนินการในหลายประการ อาทิ การเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ UNGPs และการผลักดันให้ภาคเอกชนมีมาตรการที่ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ

ดังนั้น หากภาคธุรกิจไทยจะใช้โอกาสนี้ในการปรับตัวและทำความเข้าใจกับแนวโน้มของโลกในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการศึกษาแนวทางในการนำหลักการชี้แนะเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบ ก็จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยป้องกันหรือบรรเทาแรงกดดันจากประชาคมโลกในประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจของไทย ซึ่งอาจส่งผลกระทบถึงการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดจนผลประโยชน์และภาพลักษณ์ของธุรกิจไทย ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างความยั่งยืน (Sustainability) ในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน รวมถึงการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โครงการสัมมนา เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติ” เป็นโครงการนำร่องที่ กสม. ได้ริเริ่มจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้ทั่วโลกได้รับรู้ว่าประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมของไทยตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน รวมถึงความสำคัญในการนำหลักการ UNGPs มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

เหตุผลที่ กสม.เลือกธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็นโครงการนำร่อง มีดังต่อไปนี้

๒.๑ การท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของไทย โดยประมาณการว่ารายได้จากการท่องเที่ยวทางตรงต่อ GDP ของประเทศมีมูลค่าสูงถึง ๑๒ ล้านล้านบาท โดยมีสัดส่วนต่อ GDP ของประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๙% (คิดเป็นมูลค่า ๑ ล้านล้านบาท) ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ มาเป็น ๑๖% และเมื่อรวมเข้ากับรายได้ทางอ้อมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กล่าวได้ว่ามีรายได้มากถึง ๒๐.๒% (คิดเป็นมูลค่า ๒.๔ ล้านล้านบาท)

๒.๒ ในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้เป็น ๑ ใน ๑๐ อันดับแรกของ “จุดหมายปลายทางระดับสูงของนักท่องเที่ยว” ในระดับโลก ที่มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางเข้ามามากถึง ๒๖.๕ ล้านคน ซึ่งหมายความว่าในปีหนึ่ง ๆ ธุรกิจนี้เกี่ยวข้องกับคน ๒๕ ล้านคนจากทั่วโลกและจำนวนนักท่องเที่ยวก็เพิ่มขึ้นทุกปี

๒.๓ อุตสาหกรรมการโรงแรมและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการจ้างงานทางตรงถึง ๒,๒๑๐,๐๐๐ อัตรา ในปี ๒๕๕๗ (หรือคิดเป็น ๕.๘% ของการจ้างงานทั้งหมด) และมีการคาดการณ์แนวโน้มการเติบโตไว้ที่ ๐.๒% ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒,๒๑๕,๕๐๐ อัตรา (หรือคิดเป็น ๕.๗% ของการจ้างงานทั้งหมด) ทั้งนี้ รวมถึงการจ้างงานโดยโรงแรม บริษัทท่องเที่ยวสายการบิน งานบริการการขนส่งผู้โดยสาร และธุรกรรมในอุตสาหกรรมร้านอาหารและสถานบันเทิงด้วย

การสัมมนาในวันนี้ นอกจากจะเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการ UNGPs ให้แก่ผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียงแล้ว ยังเป็นโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ UNGPs ไปใช้ ซึ่ง กสม. จะได้นำผลของการสัมมนาในวันนี้ไปสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและ ภาคธุรกิจ ในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยเคารพสิทธิมนุษยชนต่อไป

กสม. คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในการสัมมนาในวันนี้ จะทำให้ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้เรื่องหลักการ UNGPs ซึ่งภาคธุรกิจสามารถนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจของตน และผลักดันให้ภาคธุรกิจพันธมิตรหรือธุรกิจ ในเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานของตนนำหลักการดังกล่าวไปใช้ เพื่อป้องกันและกำจัดสาเหตุที่เป็นการล่วงละเมิด สิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดความยั่งยืนของอุตสาหกรรม Thornton การพัฒนา เศรษฐกิจ และความอยู่ดีกินดีของประชาชนชาวไทยในที่สุด

๗. การฉายวิดีโอเรื่อง The UN Guiding Principles on Business and Human Rights: An Introduction จัดทำโดย Mike Baab

คณะผู้จัดงานฯ ได้นำเสนอวิดีโอเรื่อง The UN Guiding Principles on Business and Human Rights: An Introduction จัดทำโดย Mike Baab ซึ่งได้อนุญาตให้เผยแพร่ต่อได้ภายใต้ชุดของสัญญา อนุญาตแบบเปิดกว้าง (Creative Commons) โดยวิดีโอชิ้นดังกล่าวมีเนื้อหา ดังนี้

ธุรกิจ มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะดำเนินธุรกิจที่ไหนและอย่างไร ผลกระทบนี้ อาจมี ทั้งทางบวกหรือทางลบทุกวันนี้ บริษัทต่างๆ ดำเนินการไปทั่วโลก นั่นก็หมายความว่า ก็อาจเกิดผลกระทบไป ทั่วโลกเช่นกัน บริษัทต่างๆ ดำเนินการในประเทศที่ยากจน ประเทศที่เพิ่งผ่านความขัดแย้ง ประเทศที่รัฐบาล ท้องถิ่นไม่สามารถหรือไม่สนใจที่จะบังคับใช้กฎหมายของตน เพราะความยุ่งยากเหล่านี้ จึงทำให้ไม่สามารถชี้ชัด ได้ว่า “ใคร” ที่มีความรับผิดชอบในการป้องกันไม่ให้บริษัทธุรกิจละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นความผิดของบริษัท ที่จ่ายค่าแรงน้อยกว่าที่จะดำรงชีพได้ หรือเป็นความผิดของรัฐบาลที่กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำต่ำกว่าเส้นความยากจน เหลือที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากธุรกิจพบว่าตนเองติดอยู่ในกับดักระหว่าง สองฝ่าย ที่ไม่สนใจที่จะแก้ไขใน สิ่งที่ต้อง

ในปี 2011 องค์การสหประชาชาติได้เผยแพร่หลักการชุดหนึ่งเพื่อชี้ความรับผิดชอบของรัฐบาล และภาคธุรกิจเพื่อแก้ไขภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกนี้ แล้วหลักการนี้พูดว่าอย่างไร? หลักการนี้ ประกอบไป ด้วยเสาหลัก 3 ต้น

เสาหลักต้นแรก กล่าวว่า รัฐ ต้องทำให้มั่นใจได้ว่าภาคธุรกิจ ต้องไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคล ใด นั่นหมายความว่า รัฐจะต้องผ่านกฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน และต้องให้มั่นใจ ด้วยว่ากฎหมายเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติตาม บริษัทข้ามชาติที่ใหญ่ที่สุดในโลกบางบริษัทเป็นบริษัทของรัฐหรือ ดำเนินการโดยรัฐบาล หลักการชิ้นนี้บอกว่า รัฐบาลต้องป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยภาคธุรกิจแม้รัฐ จะเป็นภาคธุรกิจเองก็ตาม

เสาหลักที่สองพูดว่า ภาคธุรกิจต้องไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน/ ไม่ว่าที่ไหน และอย่างไร ก็ตาม ที่ บริษัทดำเนินธุรกิจ นั่นหมายความว่าเพียงแค่ปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศที่ตนดำเนินธุรกิจหรือตรวจสอบ บัญชีของซัพพลายเออร์ของตนบางบริษัทก็ยังไม่เพียงพอ แม้ในประเทศที่รัฐบาลนั้นไม่ทำหน้าที่ของตัวเอง นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

บริษัทก็ต้องทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิทธิมนุษยชนของตนเอง และต้องมีขั้นตอนที่เป็นรูปธรรมในการปรับปรุงมัน หลักการชี้แนะฯ ไม่ได้เสนอทางหนีปัญหาใหม่ บริษัททั้งหลายมีความรับผิดชอบต่อสิทธิมนุษยชนทุกสิทธิ การกระทำทั้งหลายอย่างเช่น การสร้างโรงเรียนหรือชุดบ่อบ่อน้ำบาดาล ไม่ได้ทำให้บริษัทหลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อพื้นฐานของตนที่จะไม่ให้คนงานและชุมชนแอ่งลง บริษัทต้องดำเนินการตรวจสอบความเสี่ยงในทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งหมายถึงการพูดคุยกับทุกคนที่ชีวิตของเขาอาจได้รับผลกระทบ เช่นเดียวกับความรับผิดชอบต่อรัฐบาล การเคารพสิทธิมนุษยชนไม่ใช่สวิตช์ที่บริษัทจะเปิดหรือปิดได้/ หากแต่มันเป็นกระบวนการต่อเนื่อง

เสาหลักที่สามของหลักการนี้เกี่ยวกับว่า จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อมีการละเมิด ถ้าบริษัทละเมิดสิทธิมนุษยชน รัฐบาลจะต้องทำให้มันใจได้ว่า กระบวนการทางศาลหรือกระบวนการตามกฎหมายเปิดให้เหยื่อยื่นคำร้องเรียนและคำร้องเรียนเหล่านั้นจะต้องถูกตรวจสอบและแก้ไขจนเป็นที่ยุติ บริษัทก็มีหน้าที่เช่นกัน ส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบความเสี่ยงในทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ คือ เปิดให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยบริษัทยื่นคำร้องเรียนและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขให้ทุกอย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเลือกช่องทางไหน กระบวนการเยียวยาจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ในหลักการฯ ถ้ากระบวนการศาลใช้เวลานาน หรือต้องใช้เงินมาก หรือต้องเดินทางไกล นั้นไม่ใช่กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งหมดนั้น คือ หลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน แล้วมันสำคัญอย่างไร ข้อแรก หลักการนี้ได้รับการรับรองอย่างเป็นเอกฉันท์จากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ จากนั้น มันก็ได้รับการรับรองจากรัฐบาลและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทั่วโลก ก่อนหน้านี้ เราเคยถกเถียงกันว่าใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยภาคธุรกิจ ตอนนี้ ขอบคุณ UNGP จริงๆ ที่ให้คำตอบเราว่า ใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อเพราะหมายความว่า แทนที่เราจะมาถกเถียงกันในเรื่องกฎเกณฑ์ เราจะสามารถทำงาน เพื่อดำเนินการให้หลักการนี้บรรลุผลสำเร็จ

๘. สรุปการอภิปรายช่วงที่ ๑

การอภิปรายช่วงที่ ๑ หัวข้อ “หลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs)

๘.๑ แนวคิดของการอภิปราย

ในปัจจุบันโลกกำลังให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนโดยสหประชาชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศต่างๆ ทั่วโลก ได้รับรองเอกสารหลักการชี้แนะในการทำธุรกิจ

โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights – UNGPs) ที่สร้างขึ้นบน ๓ เสาหลัก คือ

๑) ให้รัฐมีหน้าที่ในการ “คุ้มครอง” ประชาชน (State Duty to Protect) จากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทำโดยบุคคลรวมทั้งองค์กรภาคธุรกิจจากการมีนโยบายควบคุมที่เหมาะสม

๒) ให้ภาคธุรกิจ “เคารพ” ในหลักสิทธิมนุษยชน (Corporate Responsibility to Respect) ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจระดับใดก็ตาม ต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบที่จะตามมาในการดำเนินกิจการ และควรที่จะใช้ความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

๓) การเข้าถึง “การเยียวยา” (Access to Effective Remedy) ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพได้มากขึ้น ไม่ว่าเป็นการเยียวยาในทางศาลหรือไม่ใช่ศาล

แม้จะเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าหลักการชี้แนะเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) นี้จะบรรลุผลได้ก็ต่อเมื่อมีแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights – NAP) ซึ่งริเริ่มโดยรัฐเป็นกุญแจสำคัญในการบังคับใช้หลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับภาคธุรกิจ (UNGPs) กระนั้นก็ตาม มีเพียงไม่กี่ประเทศที่ได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และนับถึงปัจจุบัน ไม่มีประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกประกาศใช้แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) เลยแม้แต่ประเทศเดียว ในขณะที่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้แสดงบทบาทในการริเริ่มจัดทำแผนดังกล่าวฯ ทั้งในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย เกาหลีใต้ และฟิลิปปินส์ อีกทั้งรัฐบาลของประเทศเมียนมาร์ก็ได้ประกาศเจตนารมณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ทั้งทวีปเอเชียยังเผชิญช่องว่างที่สำคัญในการพัฒนาแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ที่ได้รับความเชื่อถือจะเป็นเครื่องมือที่ศักยภาพสำคัญในการจัดการปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญของทวีปเอเชีย ทั้งเรื่องสิทธิแรงงานข้ามชาติ การปกป้องและเคารพสิทธิแรงงาน ผลกระทบต่อสิทธิในที่ดิน สิ่งแวดล้อม และสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ยิ่งไปกว่านั้นแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนที่ถูกจัดทำอย่างถูกต้องจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการลงทุน (investment) และห่วงโซ่อุตสาหกรรมการผลิต (supply chain) ที่ยั่งยืน

ในเวทีดังกล่าว วิทยากรจะได้อภิปรายร่วมกันถึง ความสำคัญของ “หลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) ที่มีต่อภาครัฐและภาคธุรกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียน บทบาทของรัฐบาลในการจัดทำแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights) บทบาทและนโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และรับฟังประสบการณ์และความคิดเห็นการในเข้าเป็นสมาชิกข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact) ของภาคธุรกิจ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ภาคธุรกิจในการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงประโยชน์และความสำคัญของการเคารพสิทธิมนุษยชน ที่จะส่งเสริมการเติบโตของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างมั่นคง (Stable) และยั่งยืน (Sustainable) สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวจากประเทศต่างๆ และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระดับสากล

๘.๒ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ

๑) ดร.เสรี นนทสูติ	ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
๒) นางกรรณิการ์ แสงทอง	อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกระทรวงยุติธรรม
๓) รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม UN Global Compact Local Network ประเทศไทย
๔) ดร. เนติธร ประดิษฐ์สาร	
ผู้ดำเนินรายการ	
ดร. วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์	อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ประวัติวิทยากรและผู้ดำเนินรายการ

๑) ดร. เสรี นนทสูติ ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ดร.เสรีสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโท นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ระหว่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย นิวยอร์ก และปริญญาเอกนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย อ็อกฟอร์ด สหราชอาณาจักร

หลังได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีในปี ๒๕๕๖ ดร. เสรีฯ ได้ดำรงตำแหน่งผู้แทนไทยในคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนโดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี นับตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการทบทวนเอกสารขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และประเทศไทยได้มีบทบาทหลักในการร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการทบทวนเอกสารดังกล่าว เอกสารขอบเขตอำนาจหน้าที่ใหม่ถูกคาดหวังจะทำให้คณะกรรมการฯ สามารถมีอำนาจหน้าที่ในการสื่อสารและรับเรื่องร้องเรียนจากบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในอาเซียน ก่อนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการฯ ดร.เสรีเคยเป็นสมาชิกของคณะกรรมการร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยปฏิญญาดังกล่าวนับเป็นเครื่องมือด้านสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคฉบับแรกที่ถูกรับรองโดยผู้นำอาเซียน ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ นอกจากนั้น ดร.เสรียังสอนในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวิชาสิทธิมนุษยชนและกฎหมาย นอกจากนั้นยังเคยดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมายในหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงการคลังและกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันยังดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการของมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์การภาครัฐซึ่งเป็นสถาบันที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการบริหารที่ดีและประสิทธิภาพขององค์กรรัฐวิสาหกิจไทยผ่านการวิจัย การฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐ และระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

๒) นางกรรณิการ์ แสงทอง อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ประวัติการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ ๒) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนติบัณฑิตไทย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน หัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดจันทบุรี ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติธนบุรี หัวหน้าฝ่ายประสานราชการ ผู้ช่วยเลขานุการกรมคุมประพฤติ ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ภาค ๑ ผู้ตรวจราชการกรมคุมประพฤติ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการคุมประพฤติ รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

๓) ดร. เนติธร ประดิษฐ์สาร

ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร สำเร็จการศึกษาด้านความสัมพันธ์และเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (B.A. with Honors (International Relations & Economics), Stanford University U.S.A.) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ด้านนโยบายระหว่างประเทศ M.A. (International Policy Studies), และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ M.A. (International Relations Stanford University, U.S.A.)

มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และปริญญาเอกด้านรัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด Ph.D. (Political Science), Stanford University, U.S.A.

เคยดำรงตำแหน่งเลขานุการโทและเลขานุการเอก กระทรวงการต่างประเทศ เลขานุการเอกคณะผู้แทนถาวรฯ ประจำสำนักงานสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา รับผิดชอบงานด้านสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์ จากนั้นดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายองค์กรสัมพันธ์ บมจ. บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการ ด้านการสื่อสาร เครือเจริญโภคภัณฑ์ และผู้แทน UN Global Compact Network Thailand

๔) รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช

ประวัติการศึกษาการศึกษา : นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , Certification of External Program held by The Hague Academy of International Law , LL.M (International Legal Studies), Golden Gate University, U.S.A., LL.M, Wisconsin-Madison, U.S.A , S.J.D. Candidate Wisconsin-Madison, U.S.A

ประสบการณ์ทำงาน: หัวหน้าภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและสัมมนา อดีตคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมืองและศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการพิเศษเพื่อพิจารณาอนุสัญญาต่างๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ของสภาผู้แทนราษฎร คณะอนุกรรมการบรรณาธิการหนังสือหลักนิติธรรม ของคณะกรรมการอิสระว่าด้วยการส่งเสริมหลักนิติธรรมแห่งชาติ

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตำแหน่งทางวิชาการ : ศาสตราจารย์ (อยู่ระหว่างรอโปรดเกล้า)

๕) ดร. วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายอาญา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายมหาชน (รุ่นที่ 5) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกาศนียบัตรจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิกตอเรีย (UVIC) ประเทศแคนาดา หลักสูตร Executive Course in Ombudsman Policy, Practice and Accountability Asian Pacific School Of Economics and Government, จาก The Australian National University (ANU) และ Conflict Analysis and Resolution Course (adult learning) จาก The Institution for Dispute Resolution, University of Victoria, British Columbia, Canada

ประวัติการทำงาน คณะทำงานเพื่อศึกษาวิเคราะห์และจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์ หรือแผนปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเอาชนะสงครามทุจริต คอร์รัปชัน สำหรับประเทศไทย ในช่วง ๕ ปี (สำนักงานที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิของนายกรัฐมนตรี) กรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร อนุกรรมการศึกษา และประเมินรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ปรึกษาหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการเจรจาเพื่อจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสาธารณรัฐเวียดนามและประเทศไทย ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเหยื่อจากการค้ามนุษย์ อนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องร้องเรียนก่อนที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา นิติกรอาวุโสระดับสูง รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๘.๓ สรุปสาระสำคัญจากการอภิปราย

ดร. วีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ผู้ดำเนินรายการ กล่าวเข้าสู่เวทีการอภิปราย หัวข้อ “การนำหลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) มาใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในประเทศไทยว่า หลักการ UNGPs เป็นเรื่องใหม่ที่หลายคนอาจจะเพิ่งเคยได้ยิน แต่ก็ถือเป็นเรื่องสำคัญต่อธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว รวมถึงกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด โครงการนำร่องในวันนี้ เป็นการทำความเข้าใจร่วมกันในสาระสำคัญว่า หากธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมนำหลักการ UNGPs ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจจะเกิดประโยชน์และส่งผลดีในระยะยาวอย่างไรในสายตาเวทีโลก ในการนี้ วิทยากรทั้ง ๔ ท่าน จะมากล่าวถึง

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

หลักการ UNGP และเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงจะแก้ไขข้อสงสัย นำเสนอข้อดีและทิศทางที่จะทำให้สำเร็จได้อย่างไร ตามประสบการณ์ของวิทยากรแต่ละท่าน ท่านละ ๑๕ นาที

ดร.เสรี นนทสุติ ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ก่อนนำเสนอเนื้อหา เรื่อง “หลักการสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิ่งแวดล้อมกับธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม” ได้กล่าวถึงความสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑) หลักการ UNGP เป็นเรื่องใหม่แต่ก็ต้องทำ หมายความว่าเราไม่มีสิทธิเลือกว่าจะละเมิดสิทธิมนุษยชนได้หรือไม่ เนื่องจากการไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนแม้แต่ ในภาคธุรกิจเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ

๒) หลักการ UNGP นำมาใช้กับธุรกิจทุกรูปแบบและทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นระดับธุรกิจขนาดเล็ก ธุรกิจระดับชาติ ไปจนถึงธุรกิจระดับโลก ซึ่งหลักพื้นฐานคือ ภาคธุรกิจต้องไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓) ขอชื่นชม กสม. ที่เลือกภาคธุรกิจการโรงแรมและท่องเที่ยว อาจมีข้อสงสัยว่าเหตุใดถึงเริ่มที่ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมก่อนนั้น เป็นไปตามที่ประธาน กสม. ได้กล่าวว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญกับเศรษฐกิจและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของประเทศไทยอย่างยิ่ง

๔) ในส่วนภูมิภาคอาเซียน เรื่องธุรกิจกับการเคารพสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากไม่ใช่มีการผลักดันเพียงในระดับประเทศเท่านั้น แต่มีการผลักดันร่วมกันในระดับอาเซียนด้วย

ขณะนี้ทาง กสม. ได้ทำการแปลคู่มือหลักการชี้แนะ เรื่อง ธุรกิจสำหรับสิทธิมนุษยชนตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพและการเยียวยา ซึ่งหลักการนี้ได้รับความเห็นชอบแล้วทั้งหมด ๔๗ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ดังนั้น หลักการ UNGP จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวสำหรับภาคธุรกิจ ตามหลักการพื้นฐานที่ว่าภาคธุรกิจต้องไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีเรื่องใหม่คือ ภาคธุรกิจต้องป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย โดยภาคธุรกิจจะต้องจัดทำนโยบายที่ชัดเจนว่าจะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนและการไม่ละเมิดเป็นหน้าที่ ซึ่งจะถือเป็นความตั้งใจที่จะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และเมื่อมีความตั้งใจเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ภาคธุรกิจปรับเปลี่ยนองค์กรให้ไม่มีการละเมิดเกิดขึ้น

นอกจากหลักการ UNGP ภาคธุรกิจยังได้มีการเข้าร่วมกันทำข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact Local Network-UNGC) เพื่อประกาศว่าภาคธุรกิจที่เข้าร่วมได้นำหลักการ UNGP มาใช้แล้ว จึงหวังว่าจะเห็นผู้ประกอบการของไทยเราเข้าร่วมกับ UNGC เช่นกัน ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทที่เข้าร่วมกว่า ๘,๐๐๐ บริษัททั่วโลก ซึ่งเป็นการสมารถใจที่แสดงว่ามีข้อผูกพัน (commitment) ตามหลักการ UNGP โดยมั่นใจแล้วว่าภาคธุรกิจมีนโยบายที่ดีพอและไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และที่สำคัญที่สุดคือมั่นใจด้วยว่า ธุรกิจห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ก็ไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น

ข้อดีต่อภาคธุรกิจในการแสดงตัวเข้าร่วมเป็นเครือข่าย UNGC และนำใช้หลักการ UNGP ไปใช้ คือ ภาคธุรกิจจะได้รับการยอมรับมากขึ้นในระดับโลก ธุรกิจห่วงโซ่อุปทานมีความมั่นใจในการส่งเสริมธุรกิจและ หาลูกค้ามาให้ รวมทั้งมีผลต่อลูกค้าที่มาใช้บริการ

จากที่ได้ทำการค้นคว้าพบว่า ธุรกิจโรงแรมระดับโลกมีการรวมตัวกันในเรื่องนำสิทธิมนุษยชนมาใช้เช่นกัน และประสงค์ให้ภาคธุรกิจทุกท่านค้นคว้าต่อว่า จะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรเหล่านี้ได้หรือไม่อย่างไร ยกตัวอย่าง ตามที่ปรากฏในเว็บไซต์ www.greenhotelier.org ว่า โรงแรมฮิลตันได้ประกาศว่า อาหารทะเลที่ซื้อมาจะไม่มีการละเมิดสิ่งมีชีวิตที่เป็นสัตว์สงวน และจะซื้อจากคู่ค้าที่ไม่กระทำละเมิดเช่นกัน

จึงขอฝากแนวทางต่อผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนี้

๑) ภาคธุรกิจต้องเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการ UNGP โดยเฉพาะเรื่อง แรงงานและสิ่งแวดล้อม

๒) ภาคธุรกิจจะต้องมีภาคีที่จะร่วมกันไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เช่น กระทรวงการท่องเที่ยว และกระทรวงแรงงาน หรือภาคเอกชน เช่น สมาคมผู้ประกอบการการท่องเที่ยว โดยให้สมาคมฯ ออกนโยบายในการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งไม่ใช่แค่ภาพลักษณ์อย่างเดียวแต่จะมีผลกระทบอย่างมหาศาลในแง่ที่ว่าภาคธุรกิจมีข้อผูกพันที่จะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนและสามารถประกาศให้ต่างชาติรับรู้ได้ว่าเราจะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะเรื่องแรงงานและสิ่งแวดล้อม

๓) ตามหลักการ UNGP ภาคธุรกิจจะต้องจัดการตามแนวทางที่จะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงธุรกิจห่วงโซ่อุปทานของท่านก็ต้องไม่ละเมิดเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นไปตั้งแต่ระดับใดก็ตาม

สุดท้ายขอฝากถึงภาครัฐ เนื่องด้วยการเปิดประชาคมอาเซียนทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรี สินค้าและบริการ จึงมีผลกระทบเกิดขึ้นค่อนข้างมากซึ่งมีทั้งข้อดีข้อเสีย โดยภาครัฐต้องมีการประเมินผลกระทบด้านลบว่ามีอะไรเกิดขึ้นและต้องวางแผนว่าจะบรรเทาเบาบางและป้องกันอย่างไร และสุดท้ายอยากขอฝากท่าน อธิบดีฯ กรรณิกา ให้ท่านมีแผนระดับภูมิภาคควบคู่กับแผนระดับประเทศ

ผู้ดำเนินรายการ สรุปประเด็นว่า หลักการ UNGP เสมือนเครื่องมือในการดำเนินธุรกิจในยุคใหม่ การเคารพสิทธิมนุษยชนเป็นหัวใจสำคัญโดยการนำหลักการ UNGP มาใช้ เพราะในขณะที่ทางฝ่ายรัฐบาลดำเนินการดูแลเยียวยาในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและทางฝ่ายผู้ประกอบการก็ดำเนินธุรกิจ หากผู้ประกอบการนำหลักการ UNGP เข้ามาใช้ในการดำเนินธุรกิจ ก็จะเป็นเครื่องมือที่ใช้เติมเต็มช่องว่างระหว่างภาครัฐและเอกชน ทำให้การดำเนินการของรัฐและการประกอบธุรกิจมีการป้องกันให้ไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อไป

สำหรับผู้อภิปรายท่านต่อไป คือ นางกรรณิการ์ แสงทอง อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจอย่างมากในเรื่องมาตรการป้องกันและการเยียวยาซึ่งประเทศไทยมีมาตรการรองรับอยู่พอสมควร แต่เรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนจะสำเร็จได้หรือไม่จำเป็นต้องมีแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมีความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งจาก กสม. และจะมีผลนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ในอนาคต ซึ่งแผนดังกล่าวเสมือนเป็นหลักประกันอย่างหนึ่งระหว่างรัฐกับภาคธุรกิจที่จะร่วมมือกันในการดำเนินการตามหลักการชี้แนะ UNGP จึงขอให้ท่านผู้อภิปรายให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพหรือกระทรวงยุติธรรมมีแนวทางในการดำเนินการบูรณาการต่อเรื่องดังกล่าวอย่างไร

นางกรรณิการ์ แสงทอง อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อภิปรายว่า ในส่วนภารกิจของราชการ ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีความตระหนักดีว่า การดำเนินการที่จะทำให้ประชาชนมีความสุขอย่างยั่งยืนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยนำเข้าการดำเนินงาน การให้ความสำคัญกับเรื่องภารกิจหลัก ดูแลเรื่องกระบวนการส่งออกและการสร้างการให้บริการที่เกินความคาดหวัง เพื่อให้ผู้รับบริการมีความสุขอย่างยั่งยืน ซึ่งหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่สามารถดำเนินการฝ่ายเดียวให้ประสบความสำเร็จได้ ต้องมีการให้ความสำคัญต่อเรื่องการประสานงานส่งต่อ และทางฝ่ายรัฐบาลต้องไม่ดูแลภารกิจหลักเพียงอย่างเดียวแต่ต้องดูแลทั้งระบบงานทั้งหมดด้วย ในส่วนหลักการทำงานกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ประกอบด้วย

๑) ด้านการส่งเสริมจะเน้นไปทางเรื่องการวางมาตรการการป้องกัน หากมีระบบการป้องกันที่ดีก็จะทำให้ความเสียหายไม่เกิดก็จะทำให้ลดการใช้งบประมาณในการเยียวยาการส่งเสริม ก็จะเน้นไปทางเรื่องการระงับข้อพิพาท เพราะบางเรื่องนั้นเกิดจากจุดเพียงเล็กๆ ถ้าหากเรามีการไกล่เกลี่ยที่ดีพอก็จะไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้นในภายหลัง และก็ส่งเสริมสร้างมาตรฐานศูนย์ไกล่เกลี่ย

๒) ด้านการคุ้มครอง กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีกระบวนการรับคำร้องทุกข์ คือ คลินิกยุติธรรม ทั้งส่วนกลางและสำนักงานยุติธรรมทุกจังหวัดทั่วประเทศ ที่สามารถให้คำปรึกษาทางคดีและข้อกฎหมายโดยมีทนายอาสาสมัครเป็นที่ปรึกษา และมีการคุ้มครองพยานซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ โดยเน้นไปที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓) ด้านการเยียวยา มีการเยียวยาทั้งผู้เสียหายและจำเลยจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม ซึ่งจะให้การช่วยเหลือประชาชนที่จะใช้สิทธิทางศาล ทั้งโจทก์และจำเลย และสามารถขอเงินในการจ้างทนายได้ ในส่วนการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิโดยจากงบประมาณส่วนใหญ่จะเน้นไปที่ประกันตัวผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการป้องกันโดยขอด้วยกฎหมาย เช่น ผู้ถูกอุกฉกรรจ์จากการที่เจ้าหน้าที่ป้องกันตัวจากคนร้าย

๔) ด้านการสร้างหลักประกันด้านสิทธิสิทธิมนุษยชน ทางกรมฯ รับผิดชอบกติการะหว่างประเทศ ๕ ฉบับจากทั้งหมด ๗ ฉบับ โดยรัฐได้มีการร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ ซึ่งขณะนี้อยู่ในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองบุคคลสูญหาย และพระราชบัญญัติป้องกันการทรมาน เพื่อเป็นการป้องกันเพิ่มเติมจากกฎหมายอาญาให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น และขณะนี้ได้มีการดำเนินการวางมาตรฐานการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ในทุกระดับ เช่น จะมีการกำหนดอำนาจผู้ดูแลเรือนจำหรือผู้ใช้อำนาจทางกฎหมายให้ชัดเจน

๕) การขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ ๓ ทางกรมฯ มีการสื่อสารให้ส่วนราชการต่างๆ ทบทวนการทำงานของตัวเอง โดยให้แจกแจงแผนงานว่า การทำงานส่วนใดมีการสุ่มเสี่ยงที่จะละเมิดสิทธิหรือไม่ และต้องทำแผนไม่ให้มีการละเมิดสิทธิรวมทั้งต้องรายงานผลตามแผน ซึ่งทางกรมฯ จะต้องรายงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกปี ถือเป็นหลักการประกันไม่ให้มีการละเมิดสิทธิ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมฯ จะต้องดำเนินการให้เกิดแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ในส่วนของธุรกิจกับการเคารพสิทธิมนุษยชนต้องอาศัยองค์ความรู้ที่จะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นมา โดยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งภารกิจของธุรกิจตามแผนปฏิบัติการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ปลัดกระทรวงยุติธรรมมีความเห็นว่าจะต้องมีการทำแยกออกมาเพื่อความชัดเจน เพราะเป็นกิจกรรมที่ใช้องค์ความรู้ที่แตกต่างออกไป

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ได้อภิปรายว่า ผู้ที่อยู่ในองค์กรธุรกิจที่จะได้รับการคุ้มครองจากหลักการ UNGP ได้แก่

๑) ลูกจ้างทุกระดับในองค์กรธุรกิจ

(๑) ห้ามเลือกปฏิบัติ

ตามข้อที่ ๑๒ ของหลักการ UNGP ซึ่งการเคารพสิทธิมนุษยชนเป็นมาตรฐานระดับประเทศ ทั้งในเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติ โดยนายจ้างต้องปฏิบัติกับลูกจ้างชายและผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าจ้าง หรือสวัสดิการต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับลูกจ้างผู้หญิง

(๒) Core Labour Standard

เช่น การห้ามใช้แรงงานเด็ก การห้ามใช้แรงงานบังคับซึ่งแตกต่างจากเรื่องแรงงานทาส โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับการข่มขู่ เช่น ข่มขู่ว่าจะลงโทษหากไม่ทำงานตามที่สั่ง มีผลทำให้มี การทำงานโดยไม่สมัครใจ ตัวอย่าง กรณีที่นายจ้างยึดหนังสือเดินทางของลูกจ้าง ทำให้ลูกจ้างต้องทำงานไปจนกว่านายจ้างจะพอใจ กรณีแรงงานหนี้ที่ลูกจ้างงานชดใช้หนี้ของพ่อแม่ ซึ่งเรื่องเหล่านี้อยู่ในข่ายการห้ามใช้แรงงานทั้งหมด กรณีการห้ามใช้แรงงานเด็กแล้วแต่กฎหมายแต่ละประเทศกำหนด กรณีสภาพการจ้าง หมายถึง ไม่เป็นอันตรายต่อ

สุขภาพทั้งทางกายและทางใจ มีสุขภาวะที่ดี มีการกำหนดระยะเวลาในการทำงานในเวลากลางวันกลางคืน รวมทั้งคำนึงถึงความเป็นเพศหญิงและเด็ก

(๓) working conditions คือต้องเป็นที่พอใจไม่เป็นผลกระทบต่องทั้งสุขภาพกายและใจ

๒) ลูกค้า ธุรกิจต้องปฏิบัติต่อลูกค้าแต่ละชาติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ หรือกรณีการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลของลูกค้าและการให้เกียรติลูกค้า

ในส่วนหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (business partnership) ของภาคธุรกิจ ก็จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย หากหุ้นส่วนธุรกิจไปทำการละเมิดและผู้ประกอบธุรกิจรับทราบแล้วยังทำธุรกิจกับผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนก็จะเข้าข่ายเป็นผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งตามหลักการ UNGP ให้คำแนะนำว่าหากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทางผู้ประกอบการก็ต้องมีการพูดคุยหรือเจรจาให้เลิกการกระทำ ที่จะละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งสามารถมีข้อกำหนดไว้ในสัญญาได้ ยกตัวอย่าง ในกระบวนการผลิตโกโก้ พบว่า สวนโกโก้ส่วนใหญ่ที่ปลูกทางทวีปแอฟริกามีการใช้แรงงานเด็กทางบริษัท แต่มีการติดฉลากบรรจุภัณฑ์ว่าไม่มีการใช้แรงงานเด็ก แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์ชื่อเสียงเป็นเรื่องอ่อนไหว และทางประเทศฝ่ายตะวันตกค่อนข้างให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชน ในส่วนหลักการ UNGP เป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์ในการหาทางป้องกันซึ่งดีกว่าไปหาทางเยียวยา ทั้งนี้ รวมถึงในกรณีอื่นๆ เช่น ตามหลักการ UNGP ได้กล่าวถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนต่อชนพื้นเมืองที่การประกอบธุรกิจโรงแรมต้องคำนึงถึงการละเมิดต่อสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนด้วย

ภาคธุรกิจควรเริ่มต้นโดยกำหนดเป็นนโยบายผูกพัน (Policy commitment) ประกาศและสื่อสารให้คนในองค์กรและคนภายนอกที่มีผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจ ให้ทราบ โดยส่วนใหญ่จะประกาศจากผู้บริหารระดับสูงขององค์กรซึ่งหมายถึงเป็นการแสดงว่า ทางองค์กรจริงจังและตั้งใจในการดำเนินการตามนโยบาย และท่านต้องดำเนินการตามนโยบายให้เป็นรูปธรรม เช่น บางโรงแรมก็มีการกำหนดเป็นประมวลจริยธรรม เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการคุกคามทางเพศ การห้ามเลือกปฏิบัติ รวมไปถึงการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมว่าจะไม่ให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต้องทำกระบวนการเฝ้าระวังขั้นตอนนี้อาจจะยุ่งยากและใช้เวลา โดยมีการระบุและประเมินความเสี่ยงว่า มีความเสี่ยงที่จะกระทบต่อใครบ้างโดยภาคธุรกิจต้องเข้าไปสอบถามหาข้อมูล และสุดท้ายก็ต้องมีการคุ้มครองผู้ที่ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงไปตรงมา

ผู้ดำเนินรายการสรุปว่า หากจะริเริ่มทำเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง โดยให้ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมประกาศออกไปว่าภาคธุรกิจจะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งมีมาตรฐานขั้นต่ำตามหลักการ UNGP ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง ลูกค้า หรือหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจจะถือปฏิบัติร่วมกันเลยว่า

ถ้ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากส่วนใดก็จะต้องไม่มีการติดต่อหรือสนับสนุนในส่วนนั้น เพราะเหตุจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อไม่ให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกระดับต่อไป และผู้อภิปรายท่านต่อไป คือ ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร ผู้แทน UN Global Compact Local Network Thailand จะมาอภิปรายว่า หากภาคธุรกิจจะริเริ่มหลักการ UNGC ในระดับท้องถิ่น (local) จะมีลักษณะการทำงานและมีแนวคิดในการริเริ่มอย่างไร

ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร ผู้แทน UN Global Compact Local Network Thailand

อภิปรายว่า ในฐานะที่ทำงานด้านส่งเสริมความยั่งยืนในเครือเจริญโภคภัณฑ์ มีคำถามว่าทำไมต้องทำนั้น หากมองในภาคเอกชนเป็นมโนะยะที่จะต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและการลงทุน สิ่งเหล่านี้เป็นการไปเพื่อความยั่งยืนของประเทศและองค์กรของท่าน เพราะเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งของการทำการกุศล แต่อีกมิติหนึ่งเป็นเรื่องการทำธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งที่อยู่รอบตัวในด้านต่างๆ มากน้อยเพียงใด ทั้งประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การทำตามหลักการเป็นสิ่งที่ดีที่ต้องทำแต่ที่ยิ่งกว่าหลักการคือ การมีผลดีต่อมูลค่าของธุรกิจ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าหรือผู้ประกอบการอื่นๆ ในระยะยาว เพราะปัจจุบันกลไกตรวจสอบที่ภาคธุรกิจต้องรับผิดชอบต่อสังคมมีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโซเชียลเน็ตเวิร์คต่างๆ ก็มีผลต่อการประกอบการของภาคธุรกิจ และที่สำคัญการตรวจสอบไม่ใช่แค่ความเชื่อมโยงในระดับประเทศแต่เป็นไปถึงระดับโลก ซึ่งไม่ได้ดูว่า องค์กรธุรกิจของท่านละเมิดหรือไม่ แต่ดูทั้งห่วงโซ่อุปทานของท่านว่ามีการตรวจสอบได้หรือไม่ว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ดังนั้น จึงต้องมีการปรับตัวทั้งในแง่ของการดำเนินธุรกิจและทัศนคติ โดยมีการปรับมุมมองว่า ตัวธุรกิจมีความเสี่ยงหรือไม่ ท่านควบคุมความเสี่ยงจากธุรกิจของท่านได้หรือไม่ ท่านตรวจสอบได้หรือไม่ว่า ห่วงโซ่อุปทานของท่านมีการดำเนินธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน จากคำถามเหล่านี้มีผลไปสู่การผลักดันให้ภาคธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงได้นอกจากภาครัฐอย่างเดียว ซึ่งก็เป็นที่มาของการรวมตัวก่อตั้งเป็นเครือข่ายข้อตกลงโลก (UN Global Compact Local Network-UNGC) จากบริษัทต่างๆ ทั่วโลกกว่า ๘,๐๐๐ กว่าบริษัทเพื่อเครือข่ายที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ และเพื่อเป็นจุดศูนย์กลางที่ให้ความรู้เรื่องหลักการธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งเครือข่าย UNGC ในประเทศไทย มีแนวคิดว่าจะต้องมีการจัดการให้เป็นระบบ เศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยนำภาคเอกชนมาเข้าร่วมในการดำเนินการตามแนวคิดของหลักการ UNGC ไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านต่อต้านคอร์รัปชัน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทาง UNGC มองว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยอาจเริ่มได้จากจุดเล็กๆ ที่สามารถทำได้ เช่น บริษัทมีการเริ่มต้นลงวันหมดอายุของเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า เรื่องสิทธิฯ เป็นเรื่องที่ใช้ในการพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

เมื่อมีการรวมเป็นสมาคมหรือองค์กรก็จะสามารถดำเนินการต่างๆ ได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดอบรมสัมมนาโดยมีการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้ การจัดทำวารสาร

ประจำเดือน (news-based) จัดทำคู่มือต่างๆเป็นภาษาไทย (info-based) การจัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติ (advocacy-based) การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิก(project-based) เป็นต้น เพราะทางเครือข่าย UNGC ประเทศไทย เชื่อว่าองค์กรของเราเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสหประชาชาติกับบริษัทในประเทศไทยรวมทั้งห่วงโซ่อุปทานด้วย ในการนี้ ในฐานะผู้แทน UNGC ขอเชิญชวนให้องค์กรธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมทุกท่านมาเข้าร่วมกับทางเครือข่าย UNGC ประเทศไทย

ผู้ดำเนินรายการสรุปว่า ตามที่ ดร.เสรี นนทสุติ ผู้อภิปราย กล่าวในตอนแรกว่า การเคารพสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจเป็นหน้าที่ โดยนัยยะสำคัญที่ว่า หากธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวของไทยจะพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน การนำหลัก UNGP มาใช้เป็นเหมือนทางรอด และหากถามว่าจะก่อให้เกิดภาระหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งต้องมีการอย่างแนบแน่น แต่เป็นภาระที่มองได้ว่าเป็นต้นทุนและความเสี่ยงที่ต้องบริหารถ้าทำแล้วสามารถทำให้ธุรกิจของท่านอยู่ต่อไปได้อย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็เป็นข้อบ่งชี้ต่อสายตาประชาคมโลกที่ว่าธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวของไทยปลอดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากเราเป็นผู้ใช้สินค้าและบริการก็เหมือนได้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยเช่นกัน

การอภิปรายในช่วงท้าย

ดร.เสรี นนทสุติ ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ผู้อภิปราย สรุปว่า ในปัจจุบันมีกลไกการตรวจสอบนอกจากภาครัฐเป็นจำนวนมาก แม้กระทั่งทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เมื่อมีการสืบค้นข้อมูลที่ไม่ดีก็จะมีผลต่อภาพลักษณ์ในสายตาชาวโลก เพราะฉะนั้นในปัจจุบัน ธุรกิจห่วงโซ่อุปทานจึงไม่ได้เป็นไปอย่างเสถียรแต่กลับอ่อนไหวกับเรื่องข่าวต่างๆ ทั้งนี้ ตามที่นางกรรณิการ์ แสงทอง อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้อภิปรายถึงการแก้ไขข้อพิพาท การร้องทุกข์ การคุ้มครองพยาน การจ่ายเงินเยียวยา เป็นต้น นั้น มีความเห็นว่าเป็นเรื่องปลายน้ำคือใช้เมื่อมีกรณีที่เกิดข้อพิพาทแล้ว จึงไม่อยากให้ไปแก้ปัญหากันเมื่อไปจนถึงจุดนั้นแล้ว แต่อยากให้ภาคธุรกิจทุกท่านมีเกราะป้องกัน และเกราะที่ดี คือนโยบายที่ชัดเจน รวมไปถึงการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและพนักงาน

มีข้อสังเกตและข้อสรุปที่ขอฝากไว้ ดังนี้

- 1) ภาคธุรกิจจะมีเกราะป้องกันได้อย่างไร หากยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน
- 2) หากภาคธุรกิจเข้าไปในเครือข่ายที่ใหญ่กว่าจะมีผลทำให้เกิดความมั่นใจของนักลงทุน นักท่องเที่ยวต่างประเทศ และในการสร้างเกราะป้องกันไม่ควรเป็นเพียงในระดับประเทศ แต่ควรให้ไปถึงในระดับอาเซียนด้วย

นางกรรณิการ์ แสงทอง อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้อภิปราย กล่าวว่า ตามที่ได้บรรยายว่ากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีแผนจะทำแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) จึงขอสอบถาม รศ.ดร.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ

วัฒนธรรม ผู้อภิปรายว่า จะมีกลไกในส่วนใดทั้งเรื่องการสร้างความสนใจหรือการส่งเสริมกฎหมายที่จะสามารถทำภารกิจนี้ให้ลุล่วงได้

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ผู้อภิปราย ตอบว่า มีนโยบายด้านภาษีที่กำหนดลดหรือหักภาษีในกรณี ที่ภาคธุรกิจดำเนินธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเป็นเรื่องการให้รางวัล หรือการประกาศให้ประชาชนทราบว่าภาคธุรกิจนี้ได้ให้ความร่วมมือเป็นต้น

ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร ผู้แทน UNGC Thailand ผู้อภิปราย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การเคารพสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจเป็นเรื่องที่ต้องสร้างความตระหนักรู้ ว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๒) ควรมีการอบรมให้ความรู้ในเชิงรุก เพราะการเปลี่ยนแปลงแนวคิดต้องมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงเปลี่ยนผ่าน ฝ่ายรัฐจึงควรจัดหน่วยงานให้ความรู้ในเชิงรุก ไม่ว่าจะเป็นในแง่งบประมาณหรือในเชิงเทคนิค และควรจัดให้มีหน่วยงานช่วยตรวจสอบหรือสอดส่องดูแล เพราะบางบริษัทยังไม่เข้าใจในเรื่องนี้และอาจทำไปโดยไม่รู้ สุดท้ายนี้ มีความชื่นชมที่ กสม. มีการเริ่มทำงานเชิงรุกได้อย่างรวดเร็วและเลือกหัวข้อที่สามารถจับต้องและวัดผลได้จริง

ช่วงสอบถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมสัมมนา :

ความเห็นและคำถามจาก นายเกรียงไกร อาภาบุษยพันธุ์ สวัสดิการและแรงงานภูเก็ต

เรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทางปฏิบัติแล้ว โรงแรมใหญ่ไม่มีปัญหา แต่ปัญหาจริงๆนั้น เกิด ในโรงแรมระดับเล็ก ทั้งการใช้แรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ปรากฏว่ามีเรื่องร้องเรียนมาทางข่าวต่างๆแต่ไม่ได้ร้องเรียนมาทางหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากการตรวจสอบตามบัญชีทั้งหมด ไม่พบการละเมิดใดๆ แต่เป็นในทางปฏิบัติที่เกิดปัญหา ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาก็ก็น่าจะสามารถตรวจสอบได้ และแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาโดยมิชอบด้วยกฎหมายเหล่านี้ไม่กล้าเข้ามาร้องเรียนกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพราะกลัวโดนส่งกลับประเทศจากเหตุที่ลักลอบเข้ามาในประเทศ ดังนั้นจึงอยากทราบว่าจะให้ดำเนินการคุ้มครองสิทธิกับผู้ที่ไม่มีสิทธิใดๆตามกฎหมายได้อย่างไร

เรื่องนโยบาย ในขณะนี้กฎหมายบังคับให้ทางโรงแรมต้องมีข้อบังคับอยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติพบปัญหาเรื่องการใช้แรงงานบังคับ เรื่องการยึดบัตรผ่อนผันให้ต่างด้าวทำงาน ซึ่งตามกฎหมายกำหนดว่าแรงงานต่างด้าวต้องนำบัตรจริงติดตัว แต่แรงงานเหล่านั้นไม่รับผิดชอบตัวเองเช่น เวลาออกเรือแล้วไปเมาสุราทำให้หาบัตรจริงไม่เจอ นายจ้างจึงยึดบัตรไว้ก่อนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

ในเรื่องปัญหาแรงงานขี้ดหนี้ การจ้างแรงงานประมง ลูกจ้างส่วนใหญ่ขอให้นายจ้างจ่ายค่าล่วงหน้าให้ก่อนแล้วทำงานขดใช้ค่าล่วงหน้า การทำงานลักษณะนี้ไม่ใช่การใช้แรงงานขี้ดหนี้ ตามนิยาม

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

สหประชาชาติ แต่ทางปฏิบัติตามกฎหมายก็ห้ามหักหนี้จากค่าจ้าง โดยต้องให้เขาใช้หนี้ตามสัญญาเงินกู้เองต่างหาก แล้วปรากฏว่าลูกจ้างก็ไม่ใช้หนี้ตามสัญญาเงินกู้หรือค่าล่วงหนี้

ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในภูเก็ตในปัจจุบันต้องปรับตัวตามสากล เพราะโรงแรมส่วนใหญ่ขายการบริการให้กับชาวต่างชาติ ปัญหาที่ตามมาคือ เมื่อโรงแรมปรับระดับของโรงแรมขึ้นเมื่อระดับสูงขึ้นแล้วก็อาจลดยแพคเกจเดิม ทั้งนี้ ขอลถามเรื่องเกษตรพันธสัญญาของเครือเจริญโภคภัณฑ์ว่าถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ เพราะจากมุมมองชาวบ้านเห็นว่าสัญญาดังกล่าวทำให้เกษตรกรกลายเป็นลูกจ้างในที่ดิน ของตนเอง

ดร.เสรี นนทสูติ ผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เห็นว่า จากที่ สวัสดิการและแรงงานภูเก็ต ชี้แจงเป็นการย้าข้อมูลตามที่อภิปรายกันไปแล้วว่า การเคารพสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจต้องทำอยู่แล้วตามข้อบังคับของกฎหมาย เช่น สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คน จะต้องจ้างแรงงานพิการ ๑ คน แต่สิ่งที่ใหม่ที่ต้องดำเนินการ คือ ๑) เรื่องนโยบาย ๒) เรื่องการตรวจสอบ โดยจากเดิมภาคธุรกิจอาจไม่สนใจว่าห่วงโซ่อุปทานของท่านจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่แต่สิ่งใหม่คือภาคธุรกิจต้องมีนโยบายและมีการตรวจสอบที่มั่นใจได้ว่าจะไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระบบ และมีผลให้หากไม่ทำก็ไม่ได้รับการยอมรับ และการยอมรับนี้ถือว่าเป็นต้นทุนของภาคธุรกิจเอง

สิ่งที่น่าเป็นห่วง คือธุรกิจโรงแรมในขนาดเล็กและขนาดกลาง (Small and Medium Enterprise - SME) ที่การแก้ปัญหาต้องอาศัยการฝึกฝน ปลูกฝังเพิ่มเติมในเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนจากการเริ่มต้นที่ต้องมีกรอบของนโยบายก่อน เพราะหากไม่มีนโยบายและมีการตรวจสอบกันเอง ท้ายที่สุดแล้วก็ต้องเป็นภาครัฐที่มาตรวจสอบธุรกิจของท่านเองก็จะเป็นเรื่องเดิมๆที่จะต้องมาแก้ต่างกับต่างชาติเช่นเดิม ซึ่งไม่ควรรอให้เกิดขึ้น

ดร.เนติธร ประดิษฐ์สาร ผู้แทน UNGC Thailand ผู้อภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น

เรื่องเกษตรพันธสัญญา ทางเครือเจริญโภคภัณฑ์มีการสำรวจจากผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ปรากฏว่า มีผู้ที่ประสบความสำเร็จคือมีชีวิตที่ดีขึ้นถึงร้อยละ ๘๗ ส่วนที่ไม่ประสบความสำเร็จร้อยละ ๓ เกิดจากปัญหาหลายรูปแบบ โดยมีเอกสารทางวิชาการยืนยันชัดเจน แต่จากหลักการทำเกษตรกรรม ผู้ที่รับความเสี่ยง คือบริษัท เพราะบริษัทเป็นผู้ประกันราคาสินค้าว่าจะซื้อสินค้าตามราคาที่ตกลงไว้ ที่มีการมองว่าเป็นการจ้างทำกินในที่ดินของตนเองโดยมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรต่างๆของเกษตรกรที่จริงแล้วเป็นการดำเนินการเพื่อควบคุมมาตรฐานคุณภาพสินค้าให้ได้ตามคุณภาพที่คุ้มค่างับราคาประกัน ซึ่งทางเครือเจริญโภคภัณฑ์เน้นเรื่องคุณภาพมาตลอดโดยเห็นว่าเป็นหลักประกันที่ดียิ่งไปกว่าเรื่องราคา เพราะคุณภาพคือสิ่งเดียวที่เป็นหลักประกันที่ดีที่จะทำให้มีลูกค้าใช้สินค้าอย่างยั่งยืน หากมีปัญหาในเรื่องเกษตรพันธสัญญาเพิ่มเติมก็พร้อมจะหารือได้

นางธัญญารัฐ อัจฉริยะฉาย ผู้ประกอบกิจการโรงแรมกะตะบีช รีสอร์ทแอนด์สปา

แลกเปลี่ยนความเห็น ว่า ปัญหาเรื่องค่าแรงงานในธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีน้อยมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวค่อนข้างเยอะ แต่จากประสบการณ์ที่ได้ไปยังจังหวัดต่างๆพบว่ามีปัญหาเรื่องค่าจ้าง โดยเกิดจากสภาพธุรกิจนั้นเกิดปัญหา เช่น ช่วง low seasons มีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อย หากให้ค่าจ้างเท่าเดิมกิจการก็อาจจะอยู่ไม่ได้ ปัญหานี้ทางจังหวัดภูเก็ตเองก็ประสบปัญหาบ้างเช่นกัน โดยโรงแรมต้องนำค่าแรงช่วง high seasons มาเฉลี่ยให้ และตามที่มีข่าวว่าจะมีการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำจาก 300 บาทเป็น 360 บาท จะทำให้เกิดผลกระทบต่อหลายๆอาชีพ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสามารถขึ้นค่าแรงขั้นต่ำได้ แต่ไม่ควรขึ้นค่าแรงในทุกอาชีพ แม้จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองที่เศรษฐกิจค่อนข้างดีแต่ก็ยังเกิดปัญหาได้ จึงให้ขอทบทวนเรื่องค่าแรงขั้นต่ำด้วย

๙. การอภิปรายช่วงที่ ๒

การอภิปรายช่วงที่ ๒ หัวข้อ การอภิปรายเรื่อง “แนวทางในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติมาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม”

๙.๑ แนวคิดของการอภิปราย

การอภิปรายช่วงที่ ๒ เป็นการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตโดยตรง หลังจากที่ได้รับฟังการอภิปรายช่วงที่ ๑ ในหัวข้อ “หลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา” (The UN Guiding Principles on Business and Human Rights-UNGPs) แล้วว่า ภาควิชาต่างๆ ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะมีแนวทางในการปรับใช้หลักการชี้แนะฯ ดังกล่าวได้อย่างไร ดังนี้

- ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต
 - สถานการณ์และความสำคัญของการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ในขณะนี้เป็นอย่างไร ส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของจังหวัดอย่างไร
 - หากธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมจะส่งผลดี/ผลเสีย ต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างไร
- ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล, สมาชิก UNGC ประเทศไทย
 - แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการตัดสินใจนำธุรกิจเครือโรงแรมพินนาเคิลเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact) ซึ่งมีหลักการให้ภาคธุรกิจคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน แรงงาน สิ่งแวดล้อม และการต่อต้านการทุจริต
 - ข้อดีของการดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชนและมีความรับผิดชอบต่อสังคม หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากแนวทางดังกล่าว (ค่าใช้จ่าย/ต้นทุน/ความเสี่ยง)

- ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
 - สถานการณ์โดยภาพรวมของการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน
 - แนวทางในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติมาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต
 - โอกาสและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- นายกสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้
 - สถานการณ์โดยภาพรวมของธุรกิจการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน
 - แนวทางในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติมาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต
 - โอกาสและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๙.๒ วิทียากรและผู้ดำเนินรายการ

นางสาวโนมา วงษ์ใหญ่	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต
ดร.วงษ์ภูมิ วนาสิน	ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล, สมาชิก UNGC ประเทศไทย
นายภูริต มาศวงศ์ศา	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
นายศีกษิต สุวรรณดิษฐ์กุล	อุปนายกสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้
ดำเนินรายการ โดย	
รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	

ประวัติวิทยากรและผู้ดำเนินรายการ

๑) นางสาวโนมา วงษ์ใหญ่ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต

ประวัติการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต(ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จบการศึกษาระดับปริญญาโท จาก James Cook University, North Queensland, Australia.

ประวัติการทำงาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ททท.สนง.ภูเก็ต ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ททท.สนง.โตเกียว ผู้ช่วยกลุ่มงานตลาดต่างประเทศ ภูมิภาคยุโรป แอฟริกา อเมริกา และตะวันออกกลาง

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต

๒) ดร.วงษ์ภูมิ วนาสิน ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล, สมาชิก UNGC ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา Bangkok University/University of Nebraska Doctorate, Information Technology Management University of Detroit Master of Business Administration, Finance Bucknell University Bucknell University BS, Chemical Engineering Baltimore Polytechnic Institute High School Diploma, Science

ประสบการณ์ทำงาน Youth Leadership Development Foundation Chairman
Pinnacle Hotels and Resorts

๓) นายภูริต มาตวงศ์ศา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

ประวัติการศึกษา - ปริญญาตรี นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ท่องเที่ยว) / มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ประวัติการทำงาน - พ.ศ.2559 – ปัจจุบัน ผู้จัดการทั่วไปโรงแรมป่าตอง รีสอร์ท ภูเก็ต

หน้าที่พิเศษปัจจุบัน – ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต อุปนายกฝ่ายการตลาด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอันดามันกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดภูเก็ต คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน ดำรงวุฒิจังหวัดภูเก็ต ที่ปรึกษา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อาจารย์พิเศษประจำ สาขาการจัดการธุรกิจโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อาจารย์พิเศษประจำ สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ปรึกษาพิเศษ หน่วยป้องกันกองกำลังสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย ประธานโครงการส่งเสริมการขายและการตลาดกลุ่มจังหวัดอันดามัน ผู้บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานประสานงานชายแดนไทย - มาเลเซีย กองทัพภาคที่ 4 ที่ปรึกษาสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง

๔) นายศีกษิต สุวรรณดิษฐกุล อุปนายกสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาบริหารธุรกิจการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยมอันดับ ๒) ปริญญาโท MASTER OF SCIENCE IN TECHNOPRENEURSHIP & INNOVATION PROGRAM Year 2008-2009 ประกาศนียบัตร Best YIP Award from TMB (Young Investor Program)

ประวัติการทำงานประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีวาน่า โฮเทลแอนด์รีสอร์ท จำกัด ดำเนินธุรกิจ 4 โรงแรม คือ โรงแรม ดีวาน่า ป่าตองรีสอร์ทแอนด์สปา โรงแรมดีวาน่า พลาซ่า ภูเก็ต ป่าตอง โรงแรม ดีวาน่า พลาซ่ากระบี่อ่าวนาง โรงแรม รามาด้า ภูเก็ต ดีวาน่า ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ภูเก็ตโพล จำกัด ดำเนินธุรกิจ คือ ORIENTALA SPA, ORIENTALA WELLNESS SPA, โรงแรม รีเซนต์ต้า สวีท ภูเก็ต โรงแรม รีเซนต์ต้า เอกซ์เพรส ภูเก็ต ทาวน์

๙.๓ สรุปสาระสำคัญจากการอภิปราย

รศ.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช อนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ผู้ดำเนินรายการ เริ่มการอภิปราย

การจัดโครงการสัมมนาครั้งนี้เป็นโครงการนำร่อง (Pilot project) ที่เริ่มจากภาคธุรกิจ การท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต หากประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดผลบวกอย่างมหาศาลต่อทุกภาคส่วน จากข้อมูลต่างๆที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาให้มาในวันนี้จะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในระบบธุรกิจต้องปรับตัวใหม่และมีการปรับทัศนคติใหม่เพื่อให้ได้รับการยอมรับ ซึ่งหลักการ UNGP ถือเป็นหลักการใหม่ของการดำเนินธุรกิจในการนำเครื่องมือที่สหประชาชาติสร้างมาให้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุด ในการนี้ ขอนำเข้าสู่การอภิปรายช่วงที่ ๒ เรื่อง “แนวทางในการนำหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติมาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม ในจังหวัดภูเก็ตและการท่องเที่ยวแถบอันดามัน” โดยเริ่มการอภิปรายจาก นางสาวโอนมา วงษ์ใหญ่ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต

นางสาวโอนมา วงษ์ใหญ่ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
สำนักงานภูเก็ต อภิปรายว่า

ไม่ใช่แค่ภาคธุรกิจเพียงอย่างเดียวที่ต้องเคารพสิทธิมนุษยชน แต่รวมถึงภาครัฐด้วย ซึ่งทางภาครัฐมีหน่วยงานประเมินที่มีการกำหนดว่าหน่วยงานก็ต้องมีข้อบังคับการกำกับที่ดีในการทำงานและมีการกำหนดไว้เป็นแผนแม่บทด้วย ในส่วนของ ททท.ได้มีการจัดทำแผนกำกับกิจการที่ดี ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ โดยกำหนดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และมีมาตรฐานต่างๆที่ต้องสนับสนุนภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องให้ทำถูกต้องตามสิทธิมนุษยชนด้วย การกำหนดเรื่องการสนับสนุนชุมชน เช่น การนำพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการมาบังคับใช้กับ ททท. การกำหนดให้มีการจ้างคนพิการ และการซื้อสินค้าที่คนพิการผลิต และต้องรายงานการทำงานตามแผนกำกับกิจการที่ดีต่อกระทรวงทรัพยากรและความมั่นคงของมนุษย์ด้วย

หนึ่งในแผนกำกับกิจการที่ดี เกี่ยวกับด้านการตลาดได้กำหนดกลยุทธ์ว่าต้องสร้างความเข้มแข็งให้สังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น กลยุทธ์ที่กำหนดว่าต้องให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑ ของครัวเรือน จึงถือว่ามีความดีต่างๆที่กำหนดให้ ททท.ดำเนินการให้เกิดสิทธิที่เท่ากัน ในการท่องเที่ยวทั่วประเทศ

บทบาทของ ททท. ไม่ใช่หน่วยงานที่ควบคุมการทำผิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนโดยตรง แต่เป็นฝ่ายที่สนับสนุนต่อธุรกิจที่ทำถูกต้องตามมาตรฐานและแนะนำลูกค้าให้กับธุรกิจที่ถูกต้อง โดยมีแนวทางในการส่งเสริมภาคธุรกิจที่ทำถูกต้องตามสิทธิมนุษยชนและได้มาตรฐานของกระทรวงการท่องเที่ยว เช่น การมอบรางวัลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดร.วงษ์ภูมิ วนาสิน ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล สมาชิก UNGC
ประเทศไทย อภิปรายว่า

พื้นฐานของธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับคน จึงต้องระวังมากเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร หากมีการออกกฎหรือให้เงินเดือนที่ไม่เหมาะสมก็เป็นสิ่งที่บั่นทอนพนักงาน และมีผลกระทบถึงการบริการลูกค้าเพราะพนักงานไม่สามารถระบายความเครียดกับผู้บริหารได้ สุดท้ายแล้วผลกระทบก็ตกกับผู้ประกอบการ

หลักธรรมาภิบาลโดยทั่วไปเป็นเรื่องนามธรรม แต่สำหรับภาคธุรกิจโรงแรมถือเป็นเรื่องรูปธรรม โดยสามารถทำให้ธรรมาภิบาลเกิดขึ้นเหมือนการบริหารประเภทหนึ่ง ประกอบด้วย นโยบายที่ดี ยุทธศาสตร์ที่ดี และโครงสร้างที่ดี เนื่องจากธุรกิจโรงแรมขายความเชื่อถือและสิ่งทีนักท่องเที่ยวคาดว่าจะได้รับการมีหลักธรรมาภิบาลของธุรกิจ จะส่งผลต่อความยั่งยืนขององค์กร เพราะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือระหว่างธุรกิจและบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อธุรกิจ แบ่งได้เป็น ๑) บุคคลภายใน ได้แก่ พนักงานต่างๆ โดยจะส่งผลให้พนักงานมีความเชื่อมั่นต่อองค์กรและเมื่อพนักงานเชื่อมั่นแล้วก็จะพร้อมทำงานด้วยความสมัครใจ ปัญหาขององค์กรก็จะลดลงตามไป ๒) บุคคลภายนอก โดยมีผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ เช่น ต่อลูกค้า

ในส่วนกิจกรรมบรรษัทภิบาล (Corporate Social Responsibility-CSR) สำคัญต่อธุรกิจอย่างมาก ยกตัวอย่าง กิจกรรมการกุศลทั่วไป โดยส่วนตัวยอมรับว่ากิจกรรมทางสังคมนั้นทำเพื่อหวังผล คือความเชื่อถือของพนักงานที่เกิดขึ้นและตกอยู่กับการบริการต่อลูกค้าของพนักงาน ซึ่งในการทำกิจกรรมเมื่อลูกค้าที่มาพักทราบก็เป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปในตัว เปรียบเทียบได้ว่าหากมีโรงแรมที่เหมือนกันทุกประการอยู่สองโรงแรม หากโรงแรมหนึ่งมีการจัดการ CSR ที่ดีกว่าก็จะส่งผลให้ลูกค้าใช้บริการของโรงแรมที่มีการจัดการ CSR ดีกว่าอย่างแน่นอน

นายภูริต มาศวงศ์ศา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต อภิปรายว่า

สหประชาชาติมีอิทธิพลต่อเอเชียอย่างสูง โดยเฉพาะประเทศไทย จุดเริ่มต้นอาจเกิดจากที่มีนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกลุ่มประเทศแถบสแกนดิเนเวีย เข้ามาท่องเที่ยวแล้วพบการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งเห็นว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย จากเหตุดังกล่าว จึงทำให้เกิดสัญญาต่างๆ ที่บังคับไทยมาจนถึงปัจจุบัน แต่แท้จริงแล้วได้มีการชี้แจงว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องขนบธรรมเนียมไทยไม่ใช่การใช้แรงงานเด็ก เพราะเป็นเรื่องที่พ่อแม่สอนให้เด็กช่วยเหลือครอบครัวเพื่อให้เจริญเติบโตขึ้นไปอย่างมีความรับผิดชอบ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ขนบธรรมเนียมที่แตกต่างกันในแต่ละสังคมก็มีสิทธิที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งเรื่องขนบธรรมเนียมที่ดีก็ควรมีจุดยืนในการปฏิบัติต่อไปแต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีข้อบังคับมาแล้ว ที่สิ่งที่ควรทำต่อไปก็คือ ประโยชน์ร่วมกันในการเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เราอยู่ร่วมกันได้ในระบบของโลกที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบธุรกิจ

ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปัจจุบันเป็นตลาดของผู้ซื้อ กล่าวคือ ผู้ซื้อสามารถเลือกตลาดหรือข้อกำหนดให้ผู้ค้าทำตามได้ ซึ่งผู้ซื้อส่วนใหญ่ของไทยคือกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย โดยเป็นกลุ่ม ประเทศที่มีสิทธิและเสียงส่วนใหญ่ในเวทีสหประชาชาติ จากเหตุนี้ ทำให้มีการนำข้อบังคับต่างๆ ที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีมาบีบบังคับให้ผู้ค้าต้องทำตามตลาดตามใจผู้ซื้อ จึงเกิดเป็น Hotel Contract Rated ต่างๆ การที่ผู้ค้าต้องยอมรับก็เพื่อเหตุผลทางธุรกิจ เพราะตัวแทนธุรกิจจากกลุ่มประเทศดังกล่าวเป็นผู้หาลูกค้าให้ จากการยินยอมดังกล่าว มีผลทำให้รัฐออกเป็นกฎหมายเพื่อให้ทุกองค์กรปฏิบัติตามทิศทางเดียวกัน เช่น ตามกฎหมายแรงงาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นต้น ซึ่งเป็นการตีกรอบเรื่องสิทธิมนุษยชน

พิจารณาจากหลักการ UNGP สรุปได้ว่า

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

๑. การจัดการของรัฐ โดยรัฐมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและสร้างให้เกิดทางการเคารพสิทธิมนุษยชนไม่ใช่รัฐเป็นผู้บังคับ แต่กฎหมายเท่านั้นเป็นผู้บังคับโดยรัฐเป็นผู้เอื้อให้เกิดช่องทางเข้าสู่การบังคับตามกฎหมาย ซึ่งหลักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดของหลักการ UNGP คือการใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมและเสมอภาค ปัญหาในปัจจุบัน คือ เราถูกละเลยจากการใช้กฎหมายโดยคนของรัฐเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจ โดยคนของรัฐ ได้แก่ ผู้สร้างนโยบายด้านกฎหมาย ผู้กำกับนโยบายด้านกฎหมาย ผู้ปฏิบัติตามนโยบายตามกฎหมาย

๒. ข้อเสนอแนะ เรื่องการปฏิบัติการขององค์กรธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนตามนโยบายของรัฐตามข้อ ๑. นั้น การปฏิบัติงานขององค์กรธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชนไม่ใช่การเคารพสิทธิมนุษยชนเฉพาะพนักงานภายในองค์กร แต่ต้องรวมถึงการเคารพต่อด้านอื่นๆ เช่น สิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งหลักพื้นฐานในการปฏิบัติของภาคธุรกิจ คือ ต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย 1) การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพโดยไม่โกง 2) ไม่ใช้วัตถุดิบที่มาจากผลกระทบสิทธิมนุษยชน โดยถูกต้องตามกฎหมายและสามารถบอกได้ว่าการดำเนินการตลอดสายในภาคธุรกิจไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓. ตามหลักการ UNGP ในเรื่องความจำเป็นที่จะต้องมีการสอดคลองกับการเยียวยา โดยหลักแล้วมีกฎหมายที่มีการบังคับให้หน่วยงานต่างๆต้องทำอยู่แล้ว แต่สิ่งที่จะเกิดขึ้นนอกเหนือจากกฎหมาย คือ จากจริยธรรมธุรกิจ ดังนี้

๑) เรื่อง CSR ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องครส่วนใหญ่นับปฏิบัติกันอยู่แล้ว

๒) การธรรมาภิบาล ไม่ว่าจะเป็นหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupation Health Safety-OHS) หรือการเคารพสิทธิมนุษยชนในรูปแบบการบริหารงานบุคคล (HR) เช่น ให้มีการปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การได้รับสิทธิการได้รับการรักษาพยาบาล เป็นต้น

๓) การเยียวยาบุคลากรโดยตรง เนื่องจากธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมเป็นธุรกิจที่ค่อนข้างผิดเวลา จากงานวิจัยในธุรกิจโรงแรมร้อยละ ๕๐ ของการทำงานคือเรื่อง ทักษะ ประสบการณ์และความชอบ อีกร้อยละ ๕๐ คือเรื่องความพึงพอใจ เมื่อใดที่เกิดความไม่พอใจเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ก็จะมีการลาออกเปลี่ยนงานเกิดขึ้น ซึ่งทำให้พนักงานในธุรกิจโรงแรมมีการลาออกและเปลี่ยนงานกันบ่อย จึงต้องมี การรองรับการออกจากงาน เงินทดแทน เป็นต้น ซึ่งมีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว

ในส่วนข้อตกลงในทวิภาคีต่างๆในปัจจุบัน มีการโยงเรื่องแรงงานกับเรื่องสิทธิมนุษยชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศด้วย และมีการบังคับใช้ภาคธุรกิจโดยผ่านช่องทางกฎหมายแรงงาน ซึ่งจากข้อตกลงของประชาคมอาเซียน ชาวต่างชาติสามารถเข้ามาเป็นแรงงานในประเทศได้โดยมีข้อกำหนดเรื่อง ใบรับรอง (Certificated) แต่ปัญหาคือประเทศไทยยังกำหนดข้อบังคับไม่ทัน รวมทั้งมีผลต่อการเรื่องสิทธิมนุษยชนที่กำหนดให้มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งข้อกำหนดของสหประชาชาติมักเอื้อแก่ต่างชาติจนทำให้แรงงานต่างชาติเหลื่อมล้ำกับแรงงานไทย แล้วจะแก้ปัญหามาให้แรงงานไทยอย่างไร

สุดท้ายนี้ สรุปว่า จากหลักการ UNGP นั้น แม้รัฐจะมีการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอยู่แล้วแต่สิ่งที่ยังขาด คือ รัฐต้องใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมและเสมอภาค และต้องอยู่ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนและชี้แนะให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจ เช่น การออกข้อบังคับกฎหมายในนำหลัก OHS มาใช้กับเรื่องสาธารณสุขในระบบธุรกิจโรงแรม เช่น F&B Room ฯลฯ

นายกษิต สุวรรณดิษฐกุล อุปนายกสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้ อภิปรายว่า

โดยภาพรวมโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ประมาณ ๒,๐๘๕ โรงแรม โดยสมาคมโรงแรมไทยภาคใต้มีสมาชิกอยู่ประมาณ ๑๖๒ โรงแรม ซึ่งเป็นโรงแรมที่จดทะเบียนอย่างถูกต้อง และถูกตรวจสอบจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง แรงงานหรือสิ่งแวดล้อม โรงแรมเหล่านี้ก็จะมีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด แต่เหตุใดทางสหประชาชาติต้องมาออกกฎข้อบังคับเรื่องสิทธิมนุษยชนกับทางประเทศทางตะวันออกนั้น มีความเห็นว่า มีสาเหตุมาจากบางประเทศยังไม่พัฒนาถึงขนาดมีการควบคุมในเรื่องเหล่านี้จึงต้องนำข้อกำหนดของสหประชาชาติมาช่วยแก้ไขปัญห แต่ในประเทศไทยนั้น ในหลายๆเรื่องมีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว เช่น กฎหมายแรงงานบังคับเรื่องแรงงานเด็ก ซึ่งในประเทศไทยไม่มีการจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ที่ตรงกับข้อกำหนดของสหประชาชาติอยู่แล้ว แต่เรื่องค่านิยมขนบธรรมเนียมของสังคมไทยอย่างในกรณีลูกช่วยเหลือพ่อแม่ในการทำงานของกิจการครอบครัวนั้น ทางสหประชาชาติอาจยังไม่เข้าใจในเรื่องเหล่านี้

เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่เป็นสากล คือ แม้ว่าจะอยู่ที่ใดก็ต้องได้รับความคุ้มครองสิทธิ แต่ในขณะเดียวกัน ในแต่ละท้องถิ่นที่มีค่านิยมหรือขนบธรรมเนียมที่ต้องให้ความเคารพแตกต่างกัน ซึ่งก็ไม่สามารถบอกได้ว่าเรื่องใดถูกหรือผิด ในวันนี้จะขออภิปรายถึงสิทธิมนุษยชนที่เป็นกลางอันสามารถใช้ได้ทุกท้องถิ่น

เรื่องการแบ่งประเภทลูกค้า แต่เดิมอาจมีข้อบังคับภายใน เพื่อเลือกลูกค้าไม่ว่าจะเป็นเรื่องสัญชาติหรือประเภทแขก เช่น ไม่รับเด็ก เป็นต้น แต่ปัจจุบันโรงแรมต้องยกเลิกข้อบังคับนี้ออกไปเพราะมีความเป็นสากลขึ้นมากแล้ว โดยเริ่มจากการเรียนรู้วัฒนธรรม การเรียนรู้ว่าแขกต้องอยู่ร่วมกัน แต่ก็อาจยังมีแขกบางประเภทที่ไม่เปิดรับเช่นกันแต่เป็นเรื่องที่โรงแรมต้องบริหารจัดการ เพราะหากองค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนก็ต้องเปิดกว้าง ซึ่งการสื่อสารให้พนักงานเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่ดีเพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจเปิดกว้างในการบริการ เพราะเมื่อมีปัญหาหว่านลูกค้าบางชาติก็จะสามารถสื่อสารให้ลูกค้าเข้าใจกันได้ และจะเป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรด้วย

ในส่วนของธุรกิจโรงแรม เรื่องสิทธิมนุษยชนจริงๆแล้วเป็นเรื่องที่พนักงานและองค์กรธุรกิจต่างๆ ได้ทำอยู่แล้ว เช่น ในกิจกรรม CSR เพียงแต่ไม่ได้มีการประกาศออกไปสู่สาธารณะเท่านั้น ซึ่งการสื่อสารเรื่องสิทธิมนุษยชนหากต้องการให้พนักงานตระหนักถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน ทางองค์กรต้องสื่อสารให้พนักงานเข้าใจ เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกันไม่ว่าจะเป็นภายในองค์กรหรือต่อภายนอกก็ตาม เช่น โรงแรมดิแวนา (Divana) ได้จัดทำเป็น Divana's magazine โดยที่พนักงานทุกคนสามารถนำเสนอเรื่องราวได้โดยมีเนื้อหาที่สื่อสารถึงเรื่องราวดีๆที่เกิดขึ้น ความเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน เรื่องลูกหลานของพนักงานหรือเรื่องของตัวเองพนักงานเองก็ให้ความสำคัญ หากมีกิจกรรมดีๆที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนก็จะมีการสื่อสารในนิตยสารขององค์กรเพื่อปลูกฝังพนักงานไปในตัว

ตามหลักการ UNGP มีอยู่สามเสาหลัก ประกอบด้วย การคุ้มครอง การเคารพ และการเยียวยา ในส่วนการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามที่นายภุติ มาศวงศ์ศา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตได้อภิปรายว่า รัฐมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและชี้แนะโดยมีกฎหมายเป็นผู้บังคับ สิ่งที่สำคัญคือการปลูกฝังและกระตุ้นภาคธุรกิจ ซึ่งจริงๆแล้วกฎหมายบังคับขั้นพื้นฐาน แต่ทางปฏิบัติแต่ละองค์กรสามารถปฏิบัติได้ดีกว่าที่กฎหมายบังคับด้วยซ้ำหากมีการชี้แนะให้ผู้ปฏิบัติมีความตระหนักได้ ซึ่งการเคารพสิทธิมนุษยชนของนำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

องค์กรธุรกิจต่างๆ เห็นว่าควรที่นำหลักการ UNGP มาสื่อสารให้กับพนักงานในทางที่เห็นว่าเหมาะสม เพราะหลักการ UNGP เป็นหลักการที่กำหนดกว้างๆ โดยที่ไม่ได้กำหนดว่าเรื่องใดถูกหรือผิด แต่เป็นการเน้นให้พนักงานใช้วิจารณญาณในการเคารพลิทธิมนุษยชนของผู้อื่น โดยการดำเนินการต่อไป ธุรกิจโรงแรมสามารถทำเป็นคู่มือให้พนักงานรู้ถึงสิทธิมนุษยชนของตนเองและทำคู่มือให้พนักงานตระหนักถึงการเคารพลิทธิมนุษยชน

ในเรื่องหลักการเยียวยาเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งอาจมีบางกรณีที่ไม่ถูกต้องตามหลักสิทธิมนุษยชนแต่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการทางศาลได้ ทางองค์กรก็ต้องเป็นผู้เยียวยาให้แก่พนักงานโดยมีการกำหนดนโยบายหรือแผนการการเยียวยา

สุดท้ายนี้ ในฐานะผู้บริหารของธุรกิจโรงแรมในเครือดิวาน่า ขอเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์หลักการ UNGP เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับอุตสาหกรรมโรงแรมต่อไป

ช่วงสอบถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผศ. โอม หุระนันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สาขาเศรษฐกิจ มีความเห็นว่า

หลักการ UNGP ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ คือ การคุ้มครอง การเคารพลิทธิมนุษยชน และการเยียวยา เริ่มแรกคำว่าสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจยังไม่เป็นรูปธรรม แต่หลักการ UNGP ที่แม้ไม่มีสภาพบังคับ ก็เปรียบเสมือนไฟฉายส่องทางของสหประชาชาติที่ทำให้ภาคเอกชนตระหนักถึงการเคารพลิทธิมนุษยชน ปลุกฝังให้มีความเห็นใจซึ่งความสมัครใจน่าจะเป็น keyword ที่จะทำให้ทางบริษัทเห็นความสำคัญเรื่องนี้ และให้ภาครัฐเข้ามาดำเนินการป้องกันดูแลให้ภาคธุรกิจเคารพลิทธิมนุษยชน เช่น การดูแลพนักงานตามหลักสิทธิมนุษยชน

จากการรับฟังภาคธุรกิจการโรงแรมจังหวัดภูเก็ตในช่วงเช้า พบข้อมูลว่า โรงแรมระดับสูงนั้นไม่มีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ในโรงแรมระดับล่าง ๑-๒ ดาว นั้นยังเข้าไม่ถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน เพราะฉะนั้น เราจะมีกลยุทธ์หรือแผนการอย่างไรในการให้การแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินธุรกิจให้คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนแก่โรงแรมเหล่านั้น เห็นด้วยกับนายภูริต มาศวงศ์ศา ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่อภิปรายถึงการให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งจะทำอย่างไรให้สหประชาชาติเข้าใจและเข้าถึงพื้นฐานการแสดงออกถึงขนบธรรมเนียมของประเทศหรือฝ่ายตะวันออก

๑๐) สรุปและกล่าวปิดการสัมมนา

นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและประธานอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม กล่าวปิดการประชุม

ขอขอบคุณภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยากร และผู้เข้าร่วมทุกท่าน ในวันนี้ กสม.เข้ามาดำเนินการในบทบาทด้านการส่งเสริมซึ่งเป็นงานเชิงรุกไม่ใช่งานด้านการตรวจสอบ บทบาทของ กสม.อีกด้าน คือการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่ง กสม.ดำเนินการโดยทำหน้าที่คล้ายตุลาการแต่ไม่มีอำนาจชี้ขาดได้และในฐานะเป็นหน่วยงานเฝ้าระวัง ซึ่งในขณะเดียวกันก็ดำเนินการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนไปด้วยนำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

สิทธิมนุษยชนคือสิ่งที่เกิดมาและจากไปพร้อมกับตัวเรา โดยไม่สามารถสละให้แก่ใครได้และรัฐมีหน้าที่ต้องออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หากรัฐไม่ออกกฎหมายคุ้มครอง ก็มี กสม. ที่ได้นำหลักการของกติการะหว่างประเทศมาปรับใช้ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นคนละบทบาทกัน ดังนั้น หากท่านมีเรื่องปรึกษาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน กสม.ก็พร้อมให้คำปรึกษาตลอดเวลา

โครงการสัมมนาฯ ในครั้งนี้ เป็นโครงการนำร่อง ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ซึ่งหลักการ UNGP มีลักษณะเป็น soft law เป็นหลัก เพื่อให้ภาคธุรกิจเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และเมื่อภาคธุรกิจนำมาใช้แล้วต้องมีแผนการปฏิบัติตามหลักการ UNGP โดยบางเรื่องเป็นเรื่องที่ทางภาคธุรกิจต้องเกี่ยวข้องและโรงแรมดำเนินการอยู่แล้ว จากหลักการนี้ ต้องได้ความร่วมมือจากทั้งสองฝ่าย ทั้งฝ่ายธุรกิจและภาครัฐ เพราะไทยได้ให้คำมั่นว่า เราจะทำแผนการปฏิบัติการชาติ โดยสวีเดนก็ได้เสนอเพิ่มเติมว่า ให้ไทยทำปฏิบัติการชาติเรื่องธุรกิจกับสิทธิด้วย

เหตุเกิดจากมีเรื่องร้องเรียน กับ กสม. ว่ามีธุรกิจไทยที่ทำกับต่างประเทศไปละเมิดสิทธิมนุษยชน กสม.จึงได้จัดข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีรับในหลักการแล้วว่าต้องให้ภาคธุรกิจที่ข้ามชาติ ต้องคำนึงถึงหลักการ UNGP และกำหนดให้กระทรวงต่างประเทศและกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการต่อไปโดยรัฐบาลจะทำแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ซึ่งแผนดังกล่าวเป็นแผนที่ไม่ได้มีการบังคับแต่เป็นการบอกแก่ภาคธุรกิจว่า ความเสี่ยงของธุรกิจจะได้รับผลกระทบเป็นอย่างไรแล้วทำอย่างไรที่จะไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเรื่องดังกล่าวอาจจะไม่ใช่บทบาทของ กสม. โดยตรง แต่ด้วย กสม. เห็นความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของประเทศไทย เนื่องจากหลายธุรกิจอาจจะละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยไม่รู้

สาเหตุที่เลือกธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม เพราะถือว่าเป็นธุรกิจที่มีรายได้เป็นอันดับสองของรายได้ประเทศ เพราะฉะนั้นหากมีการนำหลักการUNGPs มาบอกแก่ธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต แล้วส่งสัญญาณว่า มีการจัดเพื่อให้ความรู้และให้สมัครใจเข้าร่วมนำหลักการนี้ไปใช้แล้ว หากธุรกิจใดสนใจก็จะมี กสม. ให้การช่วยเหลือชี้แนะ และทาง กสม.มีการวางแผนที่จะจัดทำคู่มือประเมินความเสี่ยงของธุรกิจ ว่ามีเรื่องใดบ้างที่ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องระวัง ดังนั้น หากนำหลักการนี้มาใช้ในภาคธุรกิจของจังหวัดภูเก็ตแล้ว ก็จะเป็นผลบวกให้กับธุรกิจ และจากการที่ประเทศไทยของเรามีทรัพยากรมากมาย สิ่งเหล่านี้สามารถเป็นจุดขายได้ทั่วโลก หากเราถนอมธุรกิจให้อยู่บนหลักการที่สมบูรณ์อย่างที่ดร.วงษ์ภูมิ วนาสิน ประธานกรรมการเครือข่ายโรงแรมพินนาเคิล สมาชิก UNGC ประเทศไทย ผู้อภิปราย ได้ให้ใช้หลักธรรมาภิบาล (CSR) เพราะธุรกิจขายความน่าเชื่อถือ ปัจจุบันเวทีโลกมองว่า แค่ CSR คงไม่พอ เขาหวังว่าธุรกิจจะทำมากกว่า CSR โดยหวังว่าธุรกิจจะดูแลบุคลากรของตนให้ดีที่สุดอีกด้วย ซึ่งการเปิดเวทีในวันนี้ มีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจหรือภาครัฐ แต่นอกเหนือจากการให้ความรู้ก็คือการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน จึงได้เชิญทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ

ตามหลักการ UNGP นั้น รัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครอง ภาคธุรกิจมีหน้าที่ต้องเคารพสิทธิมนุษยชน แต่ที่สำคัญคือเสาหลักที่สามในเรื่องหลักการเยียวยา โดยที่ทั้งภาคธุรกิจและภาครัฐต้องช่วยกันเยียวยาจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยมีการทำเป็นแผนหรือนโยบายที่เป็นหลักเป็นฐาน ซึ่งจากที่ผู้อภิปรายได้กล่าวไว้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมนั้นเป็นธุรกิจที่ผิดเวลา ทำให้ผู้ที่ทำธุรกิจโรงแรมต้องบริการอย่างเต็มที่ ไม่ว่าเวลาใดก็ตาม ปัญหาเรื่องความพึงพอใจจึงสามารถเกิดขึ้นได้มากมาย และสิ่งเหล่านี้ก็สามารถนำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

แก้ไขได้ หากเข้าใจหลักการเยียวยาของหลักการ UNGP และภาพรวมของงานสัมมนาฯ ในวันนี้ จะสามารถบอกทั่วโลกได้ว่า บัดนี้ธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยวตระหนักที่จะดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนมีผลทำให้ผู้ประกอบการสามารถประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืนหากท่านนำหลักการ UNGP ไปใช้

สาเหตุที่ กสม. มีความมุ่งมั่นกับโครงการนี้มาก เพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ธุรกิจของประเทศไทยแล้วยังเป็นประโยชน์สูงสุดของประเทศไทยอีกด้วย โดยที่โครงการนี้แสดงให้เห็นว่า ภาคธุรกิจในประเทศไทยเข้าใจถึงสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นการทำเชิงรุกเพื่อสะท้อนกลับมุมมองของต่างชาติ และในส่วนมุมมองข้อคิดเห็นจากผู้อภิปรายและผู้เข้าร่วมการสัมมนาในวันนี้ กสม.จะนำกลับไปศึกษาต่อไป เนื่องจากงานนี้จะถูกนำไปเป็นต้นแบบของประเทศต่างๆในเอเชียในการนำหลัก UNGP ไปใช้

สุดท้ายนี้ หากภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมยังมีข้อสงสัยในการนำหลักการไปใช้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร ขอสรุปสั้นๆว่าหลักการ UNGP มี ๓ ข้อ เริ่มต้น คือรับไปทำ คือนำไปคุ้มครองโดยออกระเบียบ นโยบาย หรือแผนชาติ ภาคธุรกิจสามารถนำไปคิดต่อได้ว่า การดำเนินธุรกิจส่วนใดที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และกำหนดนโยบายหาทางป้องกันปลุกฝังให้มีการเคารพสิทธิมนุษยชน และกำหนดได้ว่าหากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วจะมีกระบวนการเยียวยาอย่างไรให้มีความรวดเร็วและเป็นธรรม โดยปัจจุบันการเยียวยาไม่ได้มีเพียงในศาลอย่างเดียว ซึ่งปัจจุบัน กสม. ก็ได้นำกระบวนการเหล่านี้มาใช้เช่นกัน เรียกว่ากระบวนการยุติธรรมทางเลือก คือ กระบวนการไกล่เกลี่ยประนีประนอม เพราะฉะนั้นหากธุรกิจของท่านมีปัญหาที่สามารถหาคนกลางในการไกล่เกลี่ยได้

การประเมินผลการจัดสัมมนา

“เรื่องธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพลสิทธิมนุษยชน ตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ”

ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

ณ โรงแรมกะตะ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต

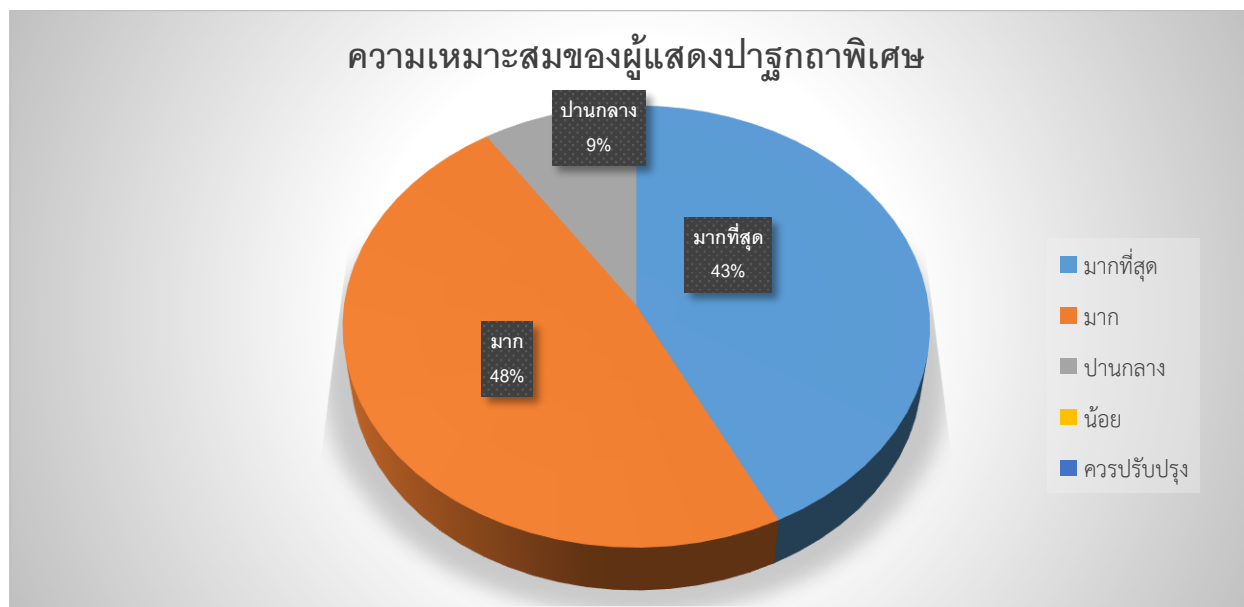
ตามที่คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพลสิทธิมนุษยชน ตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติ” เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ ตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (UNGP) ให้แก่ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเปิดโอกาส ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมถึงโอกาสและ อุปสรรคในการนำหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) ไปประยุกต์ใช้ และเพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานต่อภาครัฐและภาคธุรกิจในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้วยการเคารพลสิทธิมนุษยชน ตามหลักการชี้แนะขององค์การสหประชาชาติเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UNGP) ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมกะตะ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต การประเมินผลการจัดสัมมนาที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสัมมนา

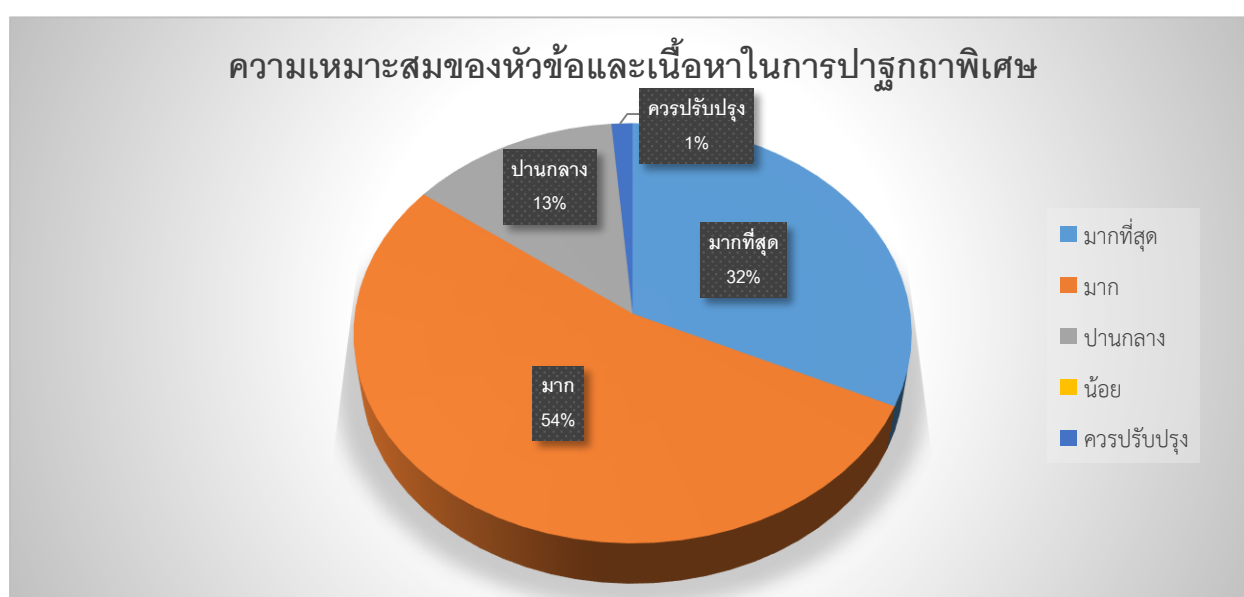
ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับแจกแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๗ คน มีผู้ส่งแบบสอบถามคืน จำนวน ๗๕ คน แบ่งเป็นเพศชาย ๓๔ คน เพศหญิง ๔๑ คน กลุ่มอายุตั้งแต่ ๓๑ – ๕๐ ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ ๔๕ คน ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวนมากที่สุดคือ ๕๐ คน รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน ๒๐ คน และสามารถจำแนกประเภทของกลุ่มเป้าหมายได้ดังนี้ ๑) ภาคเอกชนมากที่สุดคือ จำนวน ๔๖ คน รองลงมาคือ ส่วนราชการอื่นๆ มีจำนวน ๑๒ คน บุคลากรสำนักงาน กสม. มีจำนวน ๗ คน ภาคประชาสังคม มีจำนวน ๕ คน และภาคการศึกษา มีจำนวน ๓ คน

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการปฐกถาพิเศษ “เรื่องธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับสิทธิมนุษยชน”

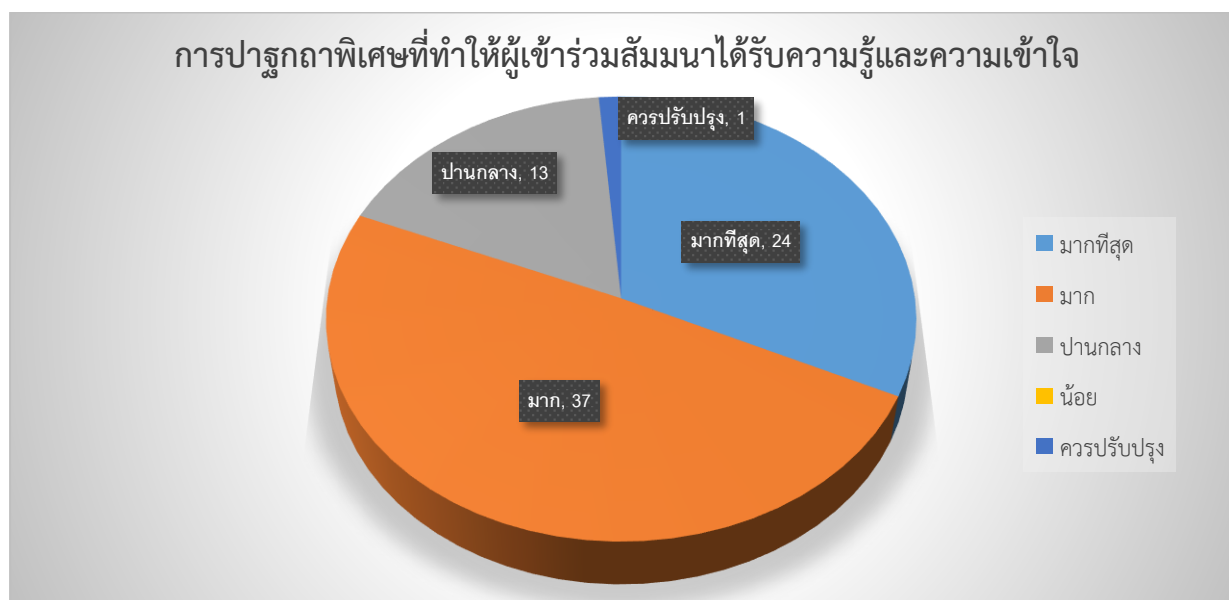
๒.๑ ความเหมาะสมของผู้แสดงปาฐกถาพิเศษ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ปานกลาง จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙ ระดับน้อยและควรปรับปรุงไม่มี

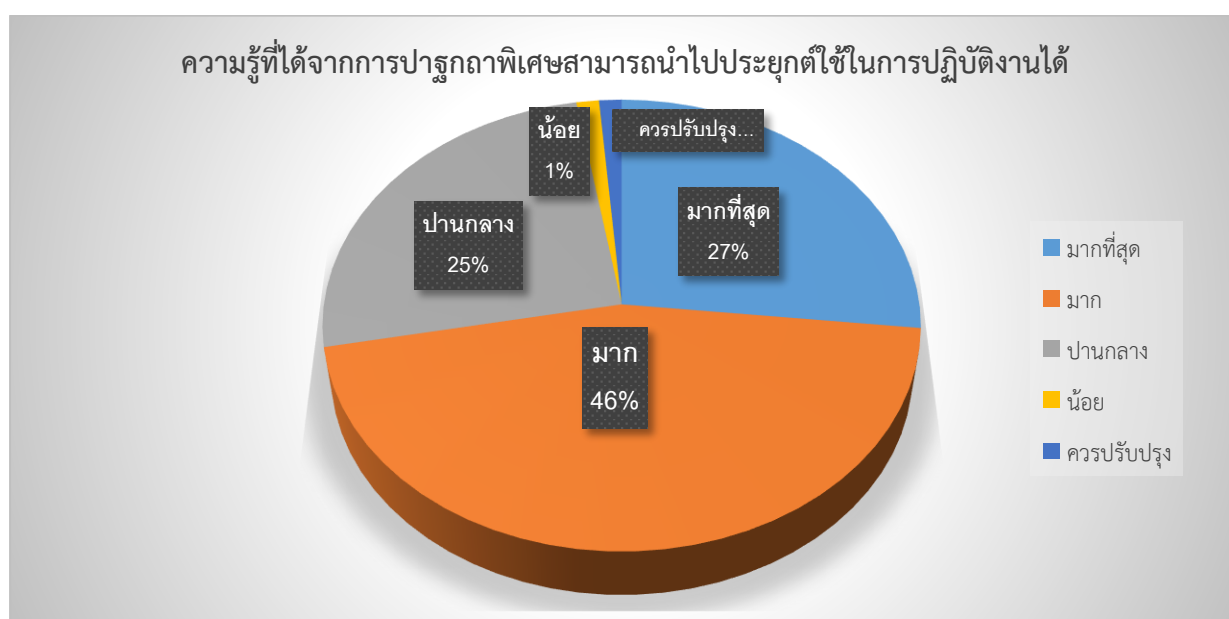
๒.๒ ความเหมาะสมของหัวข้อและเนื้อหาในการปฐกถาพิเศษ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในระดับมาก ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ปานกลาง จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ และเห็นว่าควรปรับปรุงมี จำนวน ๑ คน ระดับน้อยไม่มี

๒.๓ การปาฐกถาพิเศษที่ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้และความเข้าใจ ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือระดับมากที่สุด จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ระดับปานกลางมีจำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และเห็นควรปรับปรุงมี จำนวน ๑ คน ระดับน้อยไม่มี

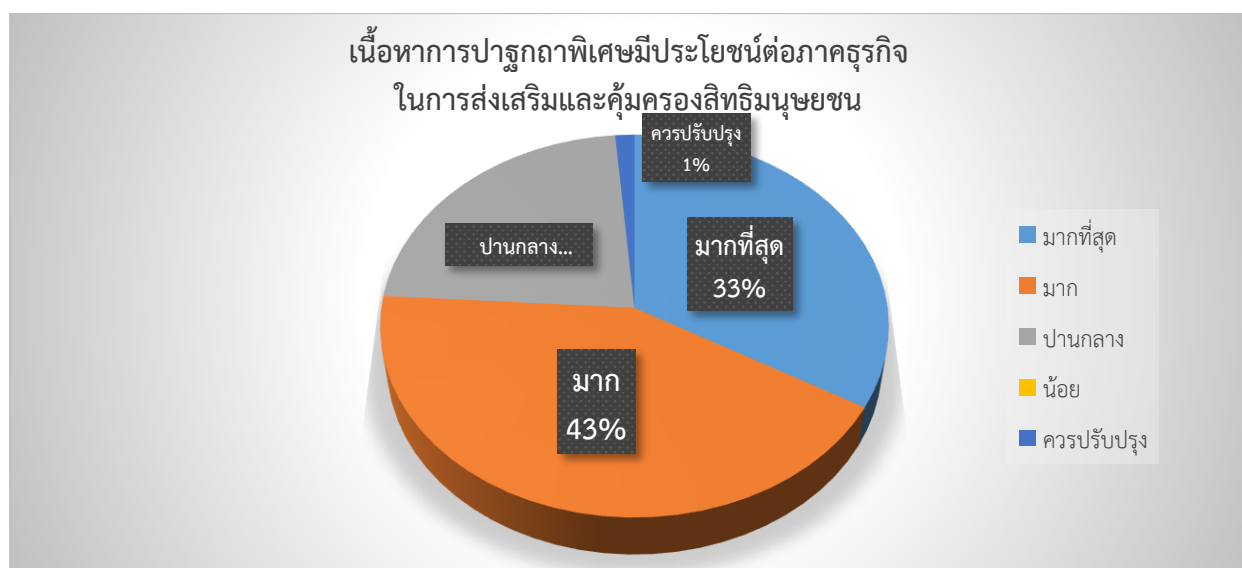
๒.๔ ความรู้ที่ได้จากการปาฐกถาพิเศษสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความพึงพอใจมาก จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ รองลงมาพอใจมากที่สุด และปานกลาง จำนวน ๒๐ คน และ ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และร้อยละ ๒๕ ตามลำดับ ระดับน้อยจำนวน ๑ คน และควรปรับปรุงจำนวน ๑ คน

๒.๕ เนื้อหาการปาฐกถาพิเศษมีประโยชน์ต่อภาคธุรกิจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ผู้เข้าร่วมสัมมนา มีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓ รองลงมาในระดับมากที่สุด

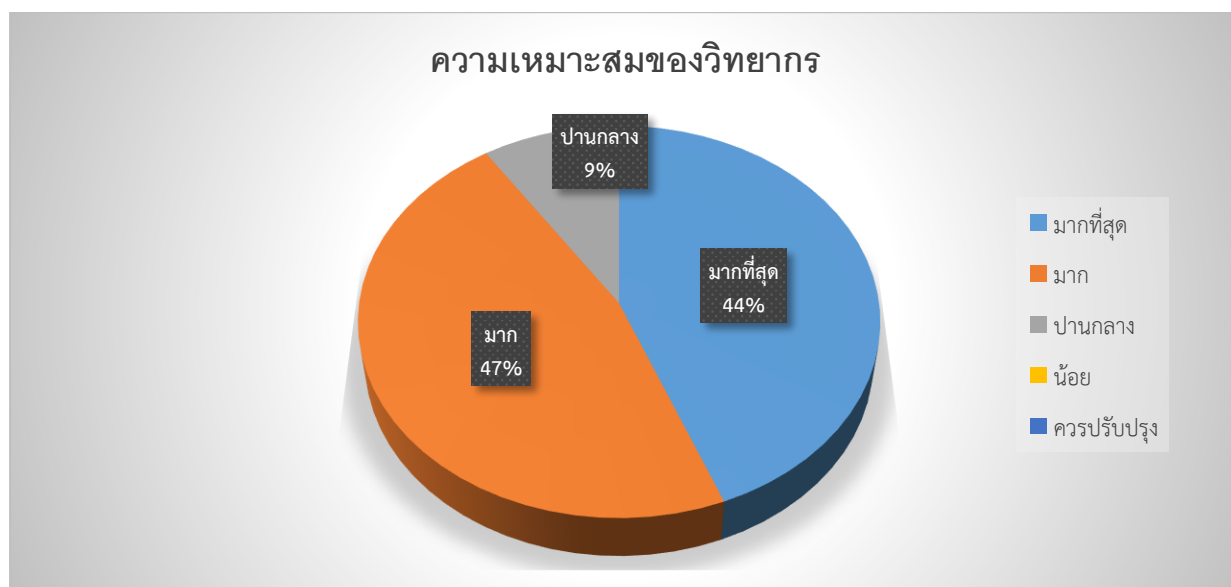
นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ปานกลางจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และควรปรับปรุง ๑ คน ระดับน้อยไม่มี

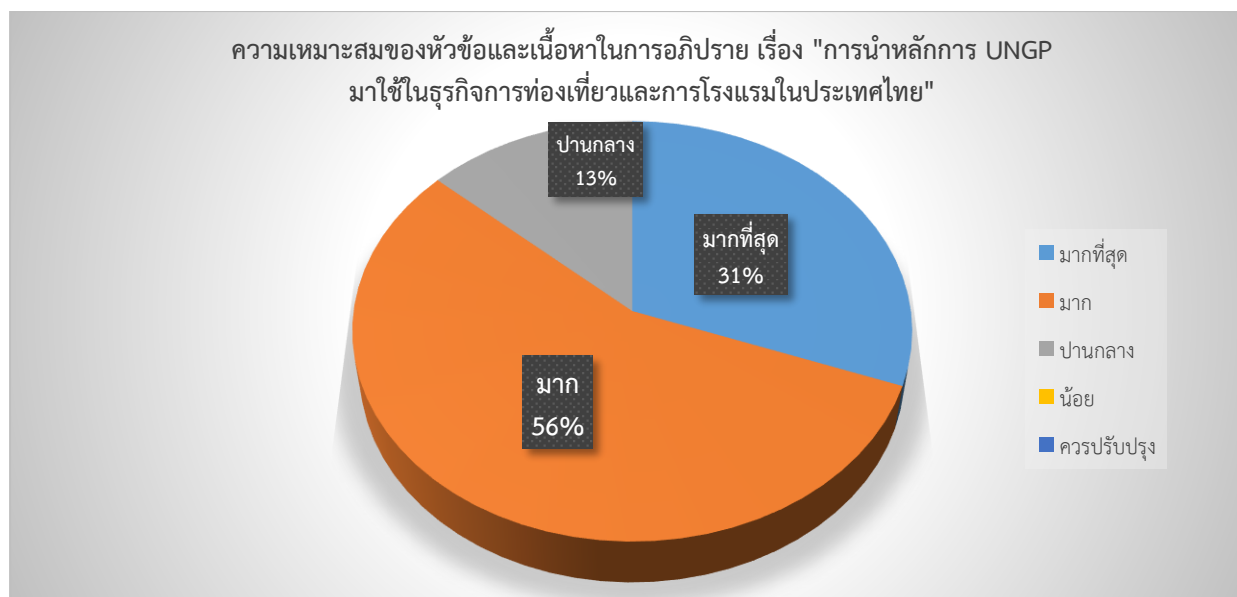
๓.การอภิปราย เรื่อง การนำหลักการชี้แนะ เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครองเคารพ และเยียวยา (UNGPs) มาใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในระดับ

๓.๑ ความเหมาะสมของวิทยากร ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗ รองลงมาในระดับมากที่สุด จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ และปานกลางจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙ ระดับน้อยและควรปรับปรุงไม่มี

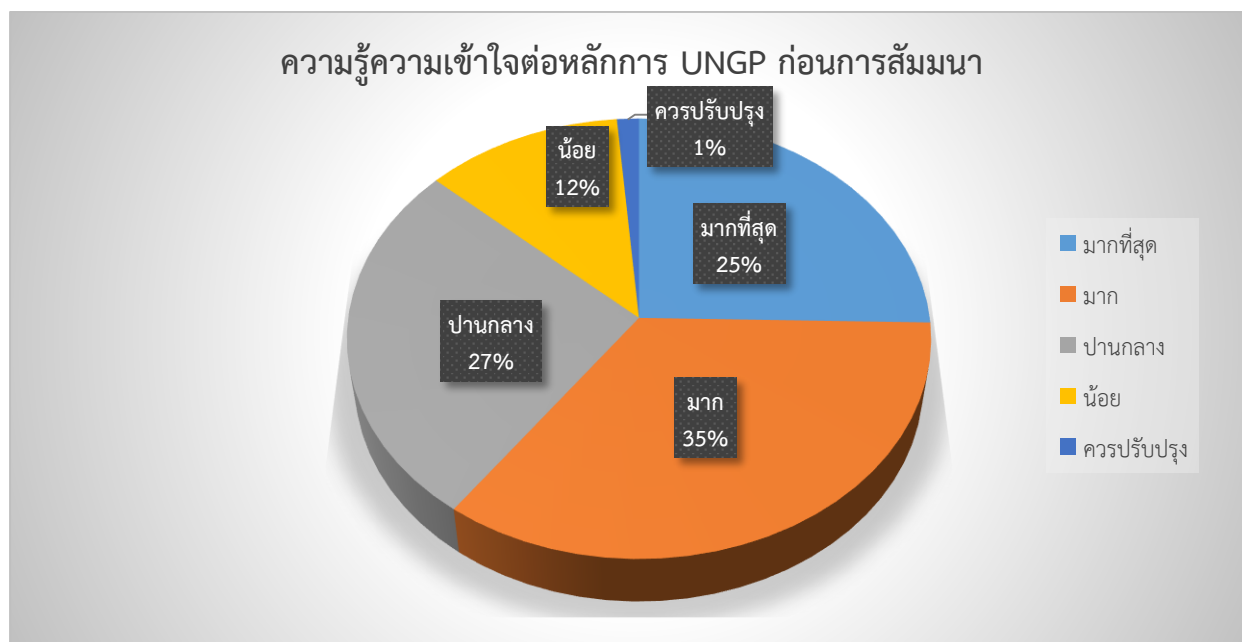

๓.๒ ความเหมาะสมของหัวข้อและเนื้อหาในการอภิปราย เรื่องการนำหลักการ UNGPs มาใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน

๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖ รองลงมากระดัดมากที่สุด จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ปานกลาง จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ระดับน้อยและควรปรับปรุงไม่มี

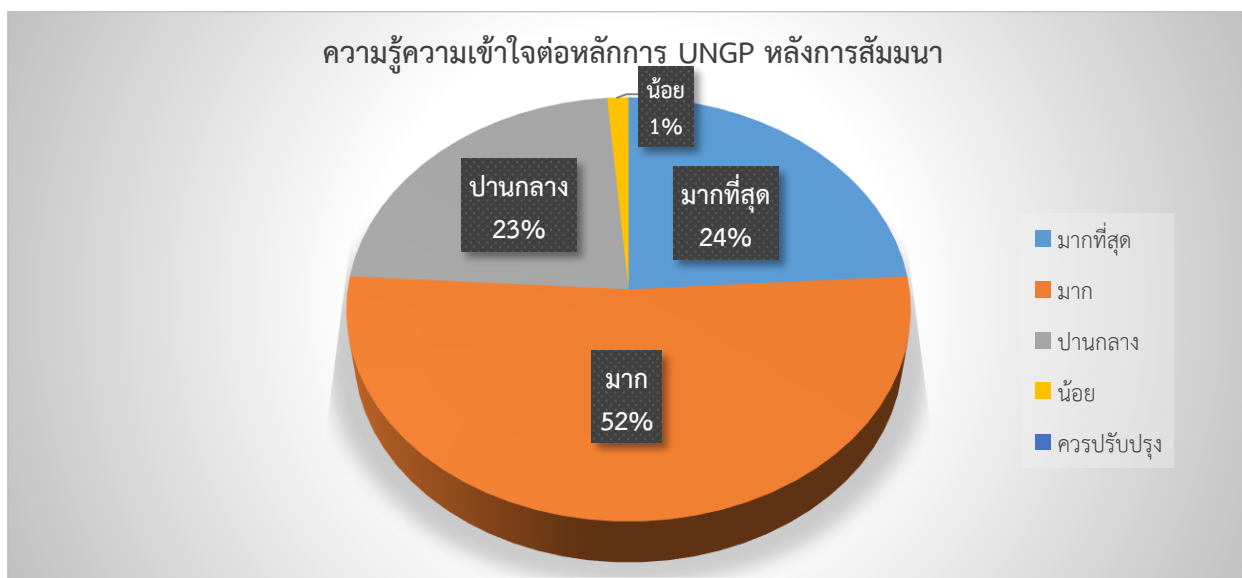

๓.๓ ความรู้ความเข้าใจต่อหลักการ UNGP ก่อนการสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ รองลงมากระดัดปานกลางและมากที่สุด มีจำนวน ๒๐ คน และ ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และ ๒๕ ตามลำดับ ระดับน้อย มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และควรปรับปรุงมี ๑ คน

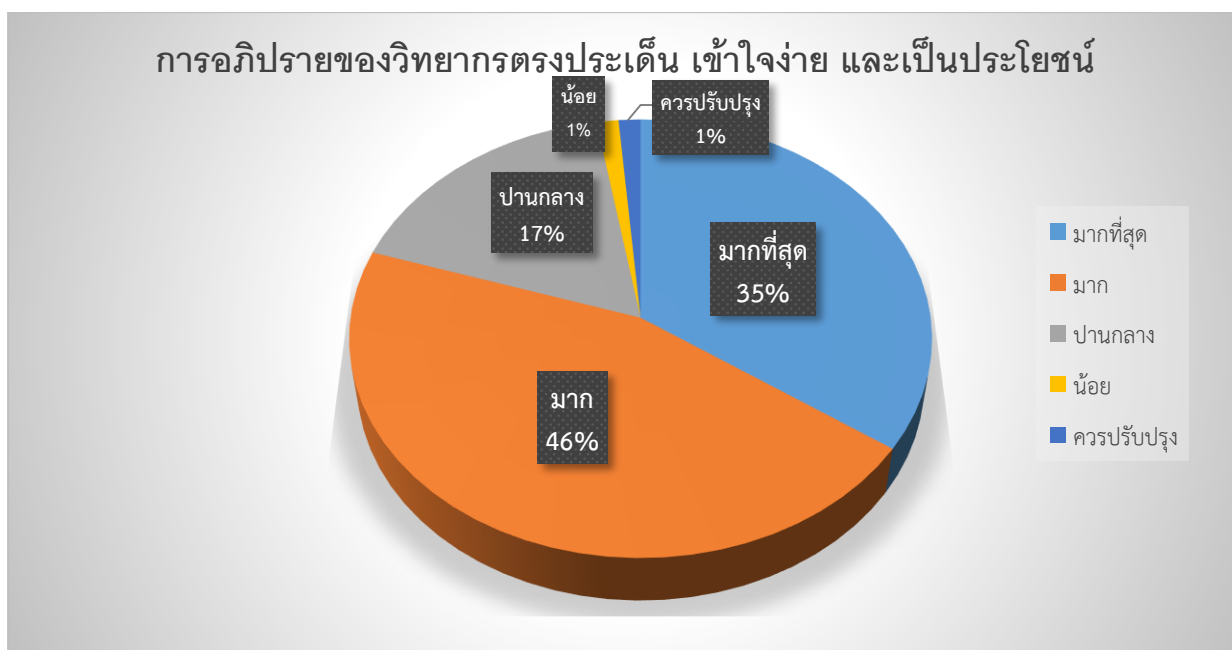

๓.๔ ความรู้ความเข้าใจต่อหลักการ UNGP หลังการสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดและปานกลาง จำนวน ๑๘ คน และ ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และ ๒๓ ตามลำดับ ควรปรับปรุงไม่มี

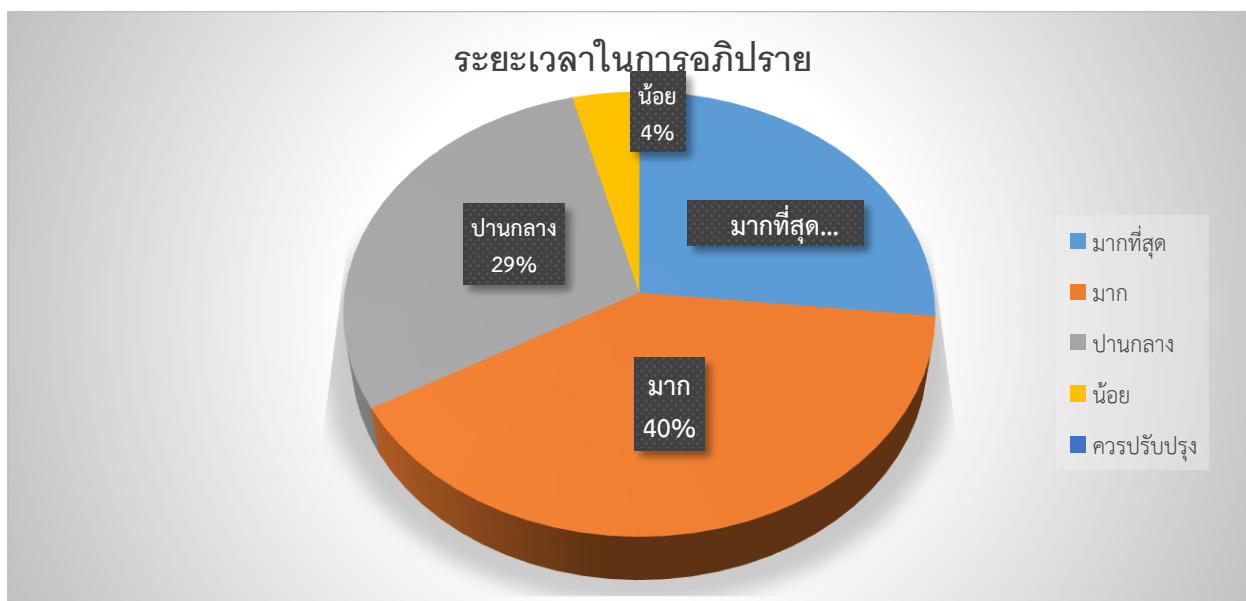
นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

๓.๕ การอภิปรายของวิทยากรตรงประเด็น เข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์ ผู้เข้าร่วมการสัมมนา มีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดและปานกลาง จำนวน ๒๖ คน และ ๑๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และ ๑๗ ตามลำดับ และระดับน้อย จำนวน ๑ คน ควรปรับปรุง จำนวน ๑ คน

๓.๖ ระยะเวลาในการอภิปราย ผู้เข้าร่วมการสัมมนา มีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และ มากที่สุดจำนวน ๒๒ คน และ ๒๐ คิดเป็นร้อยละ ๒๙ และ ๒๗ ตามลำดับ และระดับน้อย จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ ระดับควรปรับปรุงไม่มี

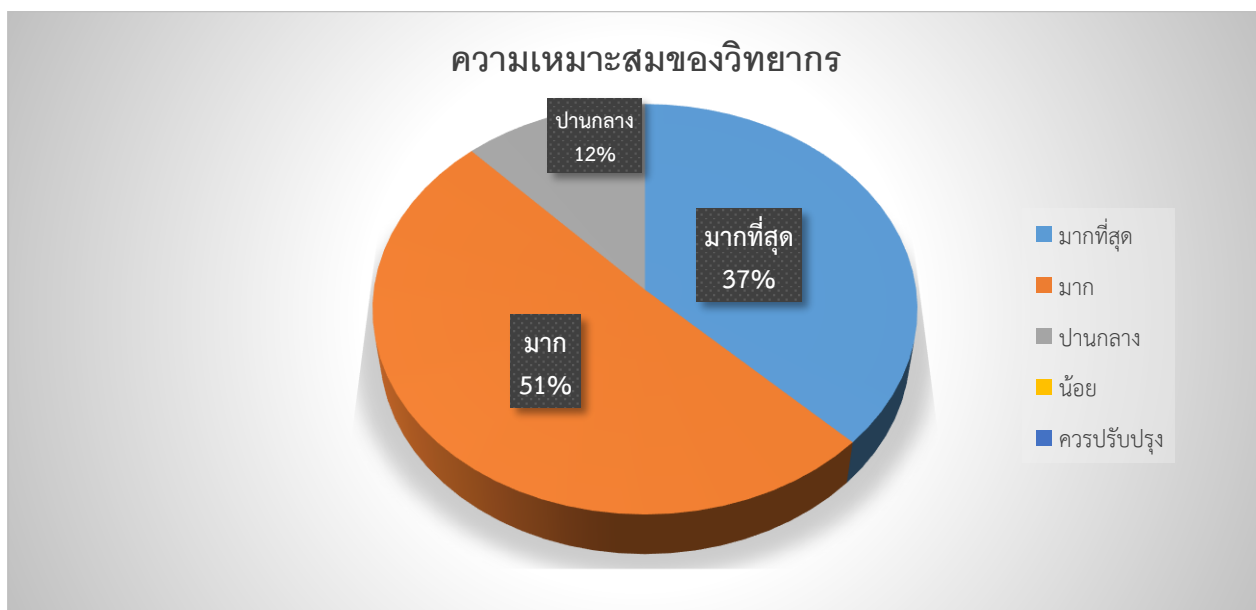

๓.๗ เนื้อหาการรอภัยมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑ รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดและปานกลาง จำนวน ๒๒ คน และ ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙ และ ร้อยละ ๑๙ ตามลำดับ และควรปรับปรุง จำนวน ๑ คน ระดับน้อยไม่มี

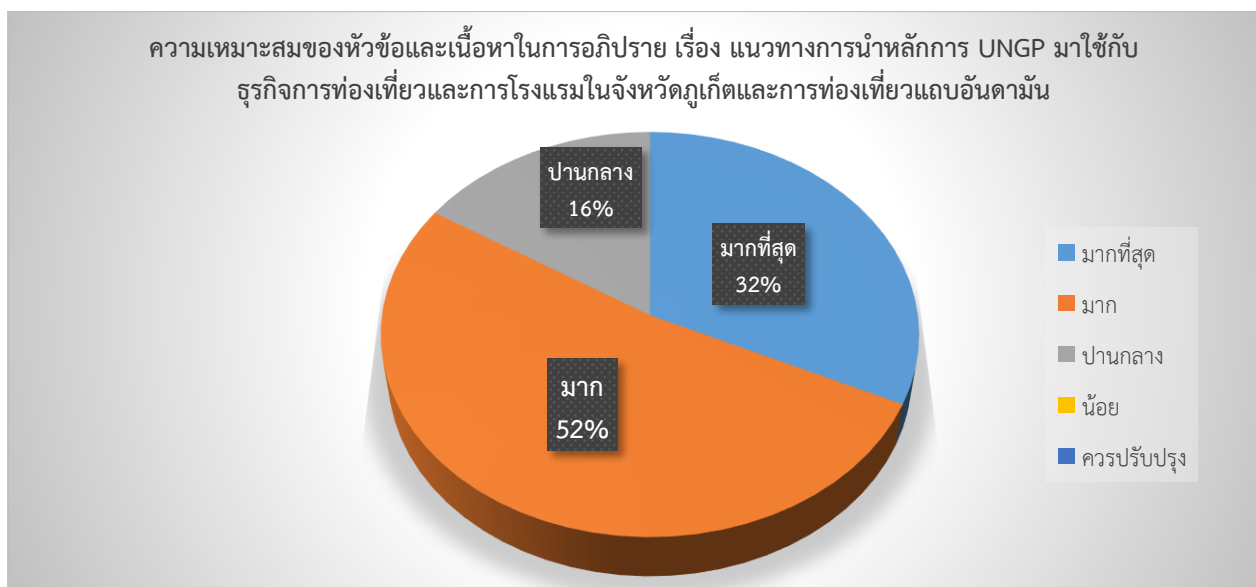

ตอนที่ ๔ ความพึงพอใจต่อการรอภัย เรื่อง แนวทางในการนำหลักการชี้แนะของ UNGP มาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและการท่องเที่ยวแถบอันดามัน

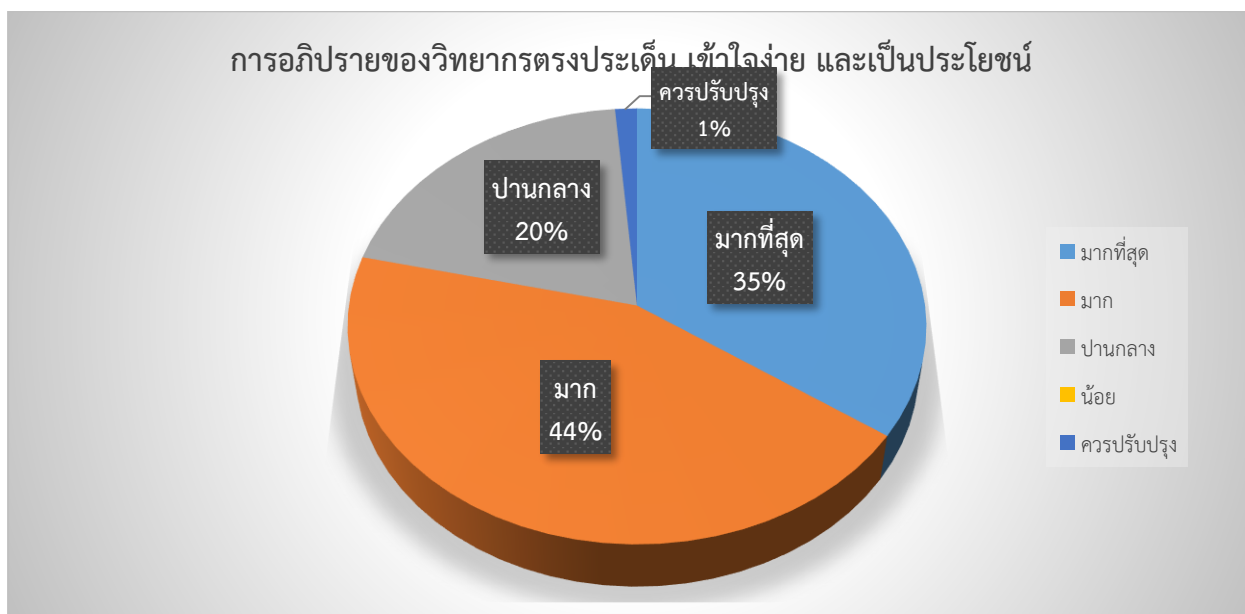
๔.๑ ความเหมาะสมของวิทยากร ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑ รองลงมาในระดับมากที่สุด จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗ และปานกลางจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ระดับน้อยและควรปรับปรุงไม่มี

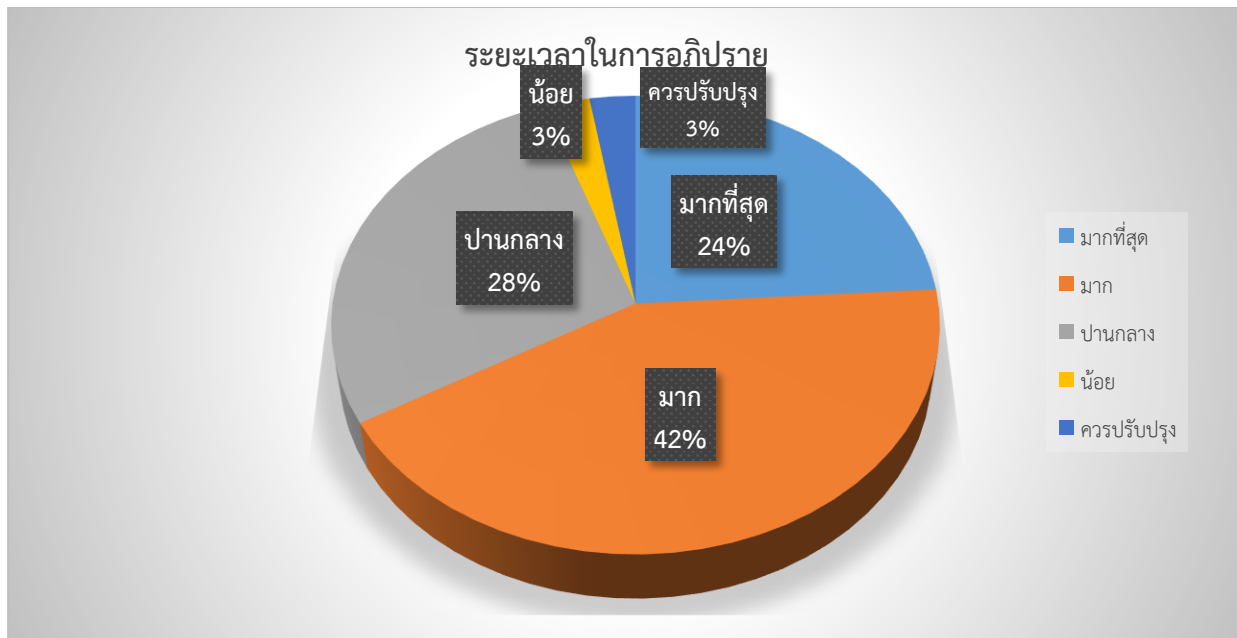
๔.๒ ความเหมาะสมของหัวข้อและเนื้อหาในการอภิปราย เรื่อง แนวทางการนำหลักการ UNGP มาใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตและการท่องเที่ยวแถบอันดามัน ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ รองลงมาระดับมากที่สุด จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และปานกลางจำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖ ระดับน้อยและควรปรับปรุงไม่มี

๔.๓ การอภิปรายของวิทยากรตรงประเด็น เข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔ รองลงมาระดับมากที่สุด จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ ระดับปานกลางจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับควรปรับปรุง จำนวน ๑ คน ส่วนระดับน้อยไม่มี

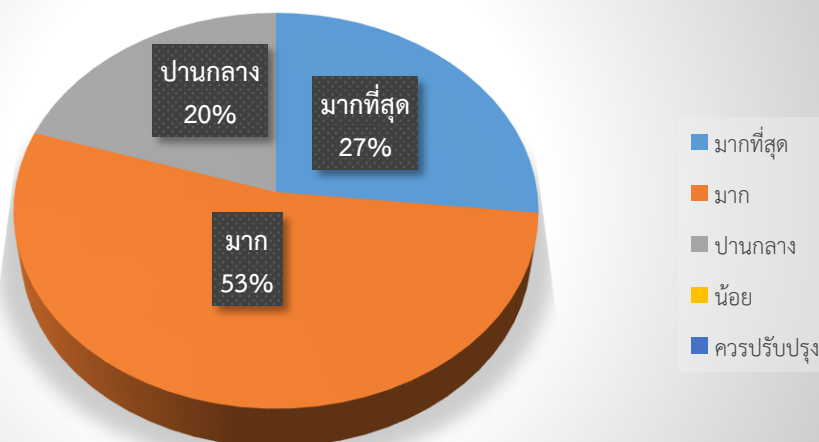

๔.๔ ระยะเวลาในการอภิปราย ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒ รองลงมาเป็นปานกลาง จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘ และระดับมากที่สุดมีจำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ควรปรับปรุง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓ และระดับน้อย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓

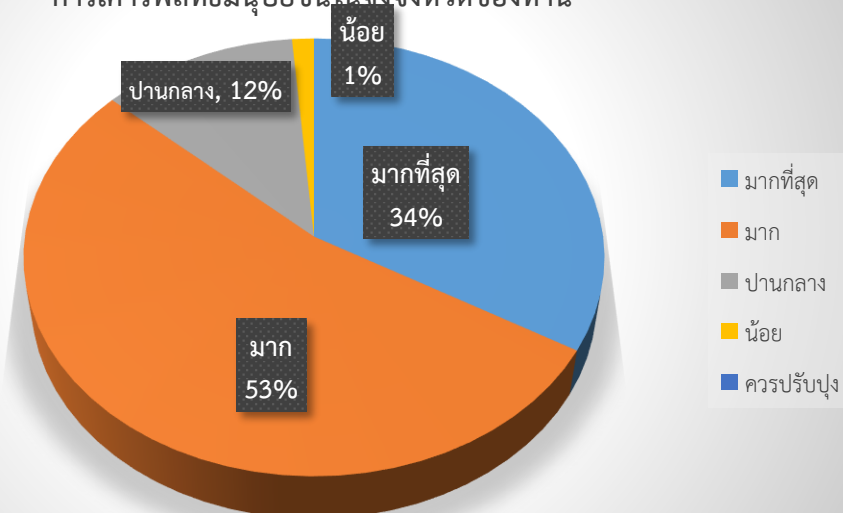
๔.๕ ได้รับความรู้และความเข้าใจถึงแนวทางการนำหลักการ UNGP ไปใช้ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก เป็นจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ รองลงมามากที่สุด จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และระดับปานกลาง จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ จำนวน ๒ คน ระดับน้อยและควรปรับปรุง ไม่มี

ได้รับความรู้และความเข้าใจถึงแนวทางรณรงค์หลักการ UNGP ไปใช้

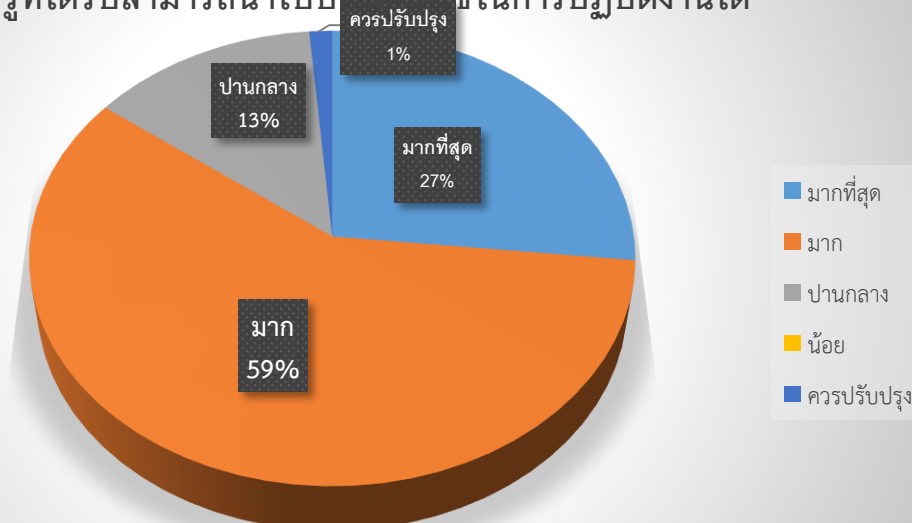
๔.๖ เนื้อหาการอภิปรายมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนในจังหวัดของท่าน ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก เป็นจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔ และระดับสุดปานกลาง จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และระดับน้อย จำนวน ๑ คน และควรปรับปรุง ไม่มี

เนื้อหาการอภิปรายมีประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมกับการเคารพสิทธิมนุษยชนในจังหวัดของท่าน

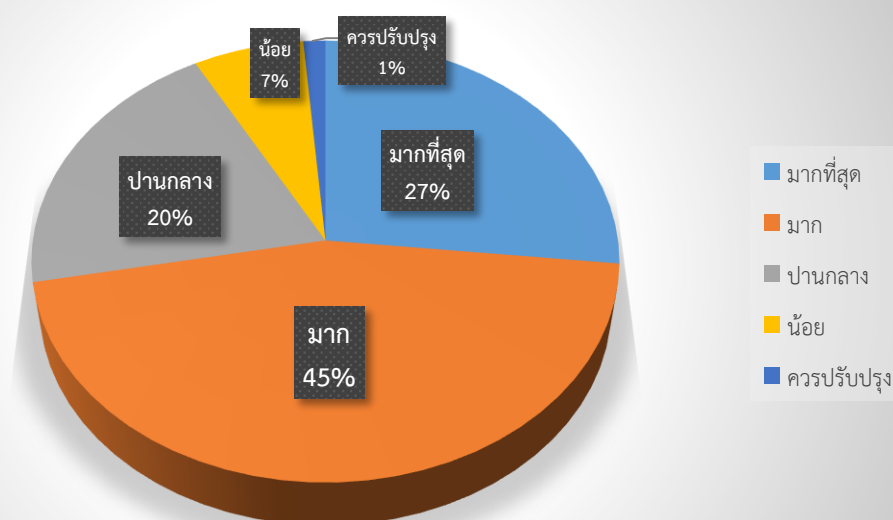
๔.๗ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมากจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ระดับปานกลาง จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ และควรปรับปรุง จำนวน ๑ คน ส่วนระดับน้อย ไม่มี

ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

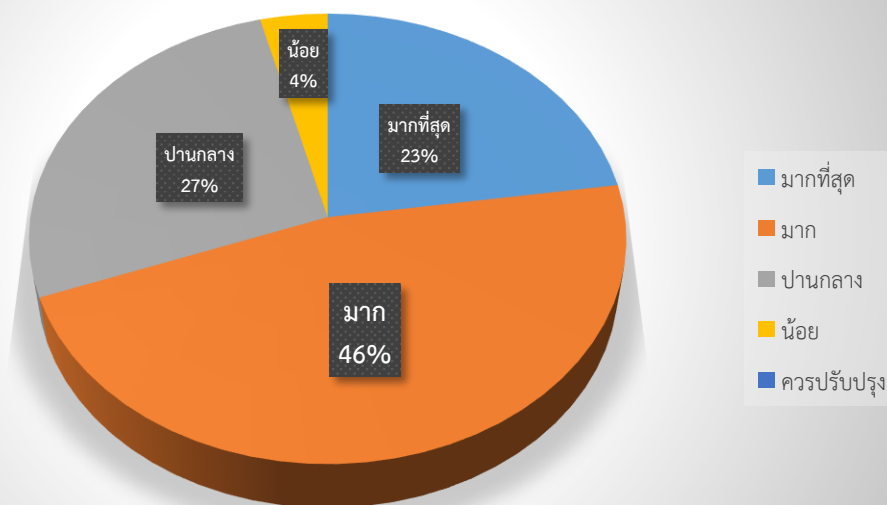
๔.๘ การเปิดโอกาสให้ซักถาม ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก เป็นจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ระดับปานกลาง จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับน้อย จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗ และควรปรับปรุง จำนวน ๑ คน

การเปิดโอกาสให้ซักถาม

๔.๙ วิทยากรตอบข้อซักถามได้อย่างน่าสนใจ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระดับมาก เป็นจำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗ รองลงมาเป็นระดับปานกลาง จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ระดับมากที่สุด จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และระดับน้อย จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ ควรปรับปรุง ไม่มี

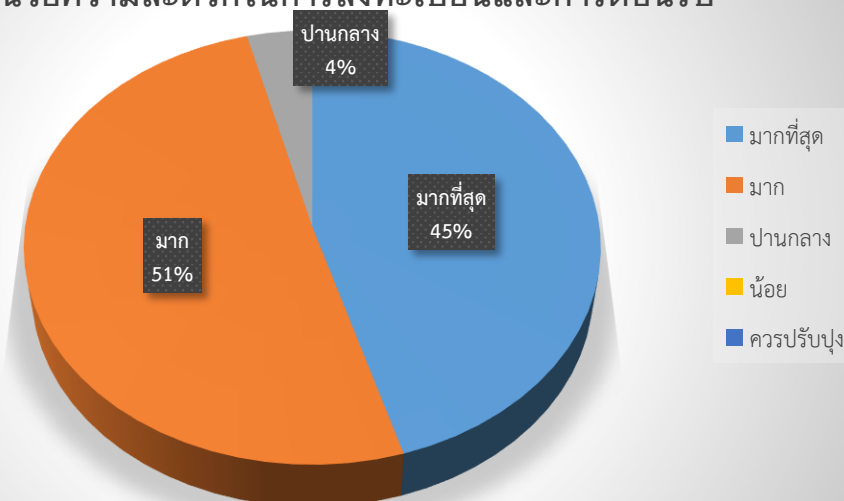
วิทยาการตอบข้อซักถามได้อย่างน่าสนใจ

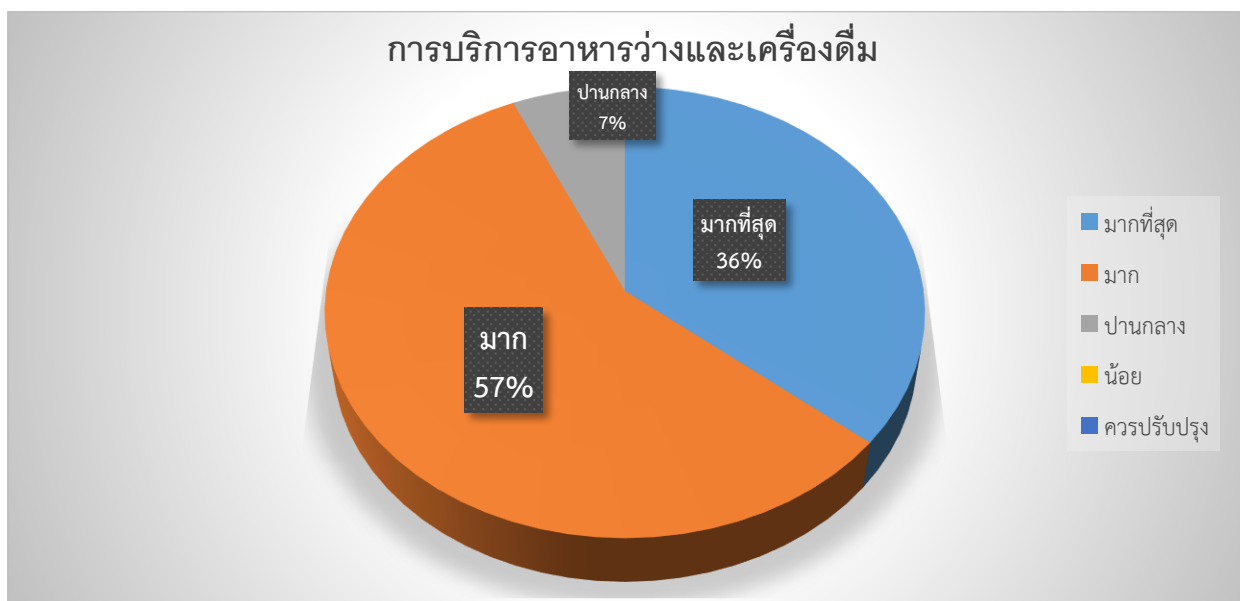
ตอนที่ ๕ ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ

๕.๑ การอำนวยความสะดวกในการลงทะเบียนและการต้อนรับ ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจ ในระดับมาก จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕ และระดับปานกลาง จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ ส่วนระดับน้อยและควรปรับปรุง ไม่มี

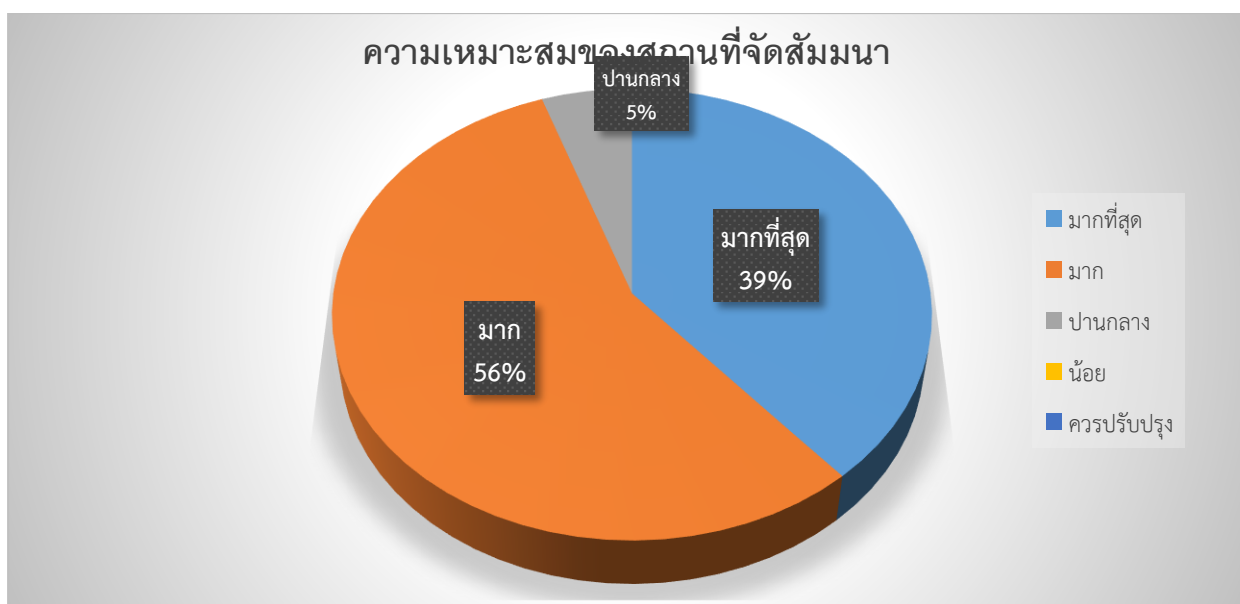
การอำนวยความสะดวกในการลงทะเบียนและการต้อนรับ

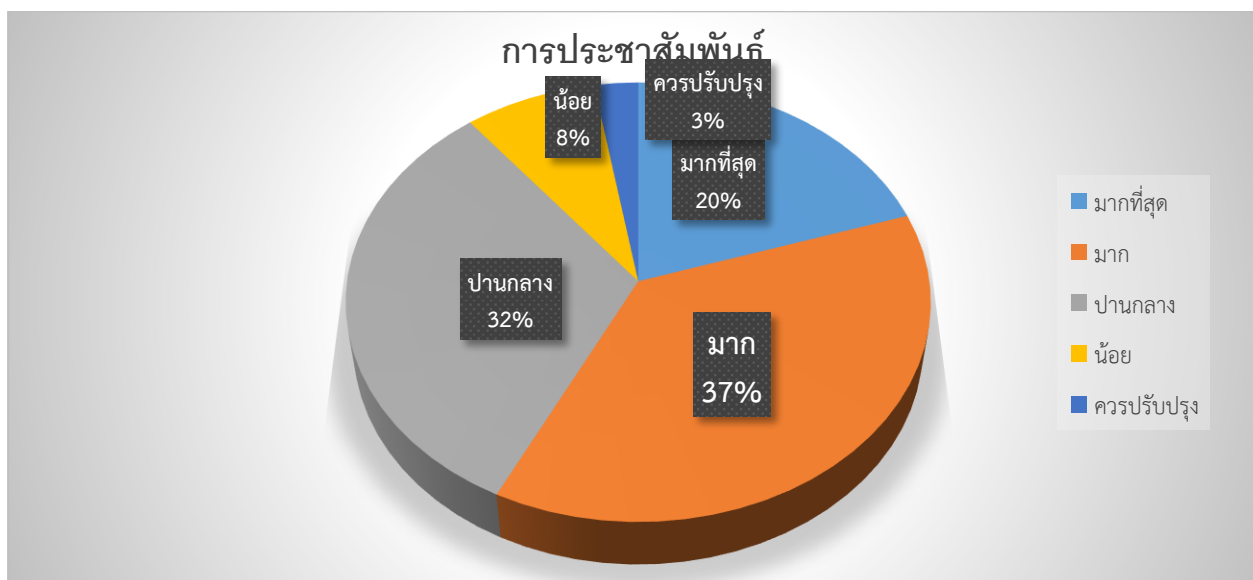
๕.๒ การบริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจ ในระดับมาก จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และระดับปานกลาง จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗ ส่วนระดับน้อยและควรปรับปรุง ไม่มี

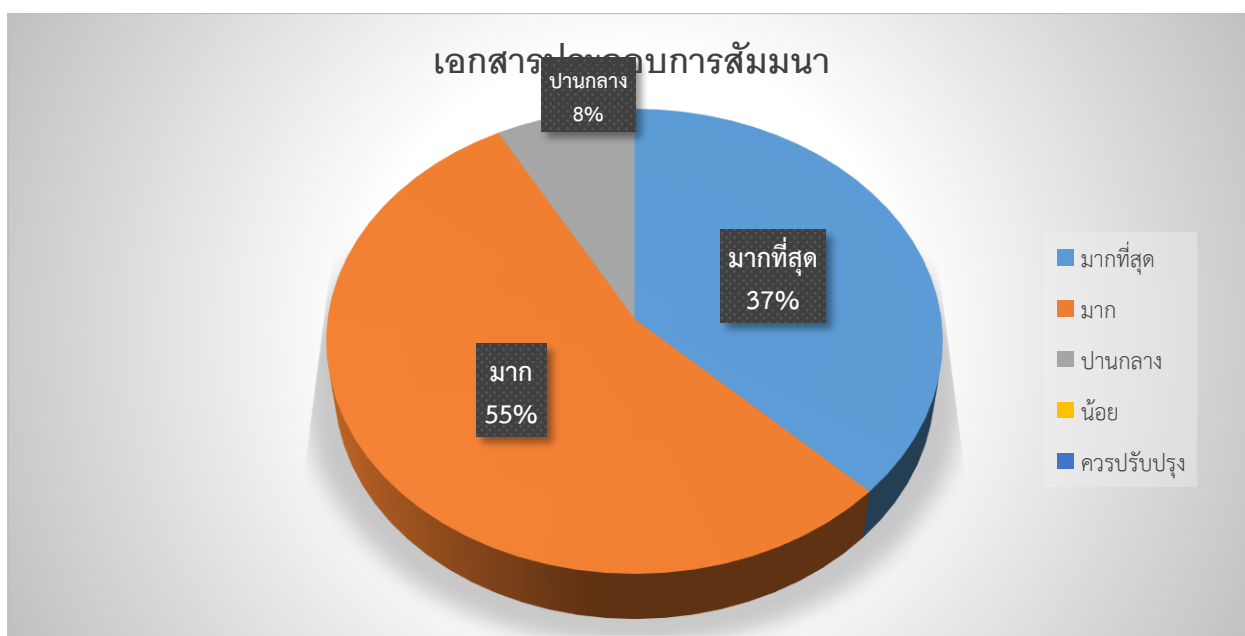
๕.๓ ความเหมาะสมของสถานที่จัดสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจ ในระดับมาก จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และระดับปานกลาง จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕ ส่วนระดับน้อยและควรปรับปรุง ไม่มี

๕.๔ การประชาสัมพันธ์ ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน ๒๘ คน คิดเป็น ร้อยละ ๓๗ รองลงมาเป็นระดับปานกลาง และมากที่สุด จำนวน ๒๔ คน และ ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และ ๒๐ ตามลำดับ ระดับน้อย จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ และควรปรับปรุง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓

๕.๕ เอกสารประกอบการสัมมนา ผู้เข้าร่วมการสัมมนามีความพึงพอใจ ในระดับมาก จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕ รองลงมาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗ และระดับปานกลาง จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ ส่วนระดับน้อยและควรปรับปรุง ไม่มี

ตอนที่ 6 ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงความเห็นต่อเรื่อง หลักการชี้แนะฯ (UNGP) ว่าสามารถช่วยให้ธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้หรือไม่ อย่างไร

ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ	อื่นๆ
ได้ / ดีมาก / ได้อย่างแน่นอน	- หากมีการทำ UNGP อย่างจริงจัง จะสามารถทำเป็นจุดขายของธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ทั้งยังเป็นการทำ CSR ไปในตัว ● ได้อย่างมาก เพราะเป็นการพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพมากขึ้น ลูกค้ามีความมั่นใจในสถานประกอบการมากขึ้น ● หากมีความตระหนักและความร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแล้ว ยังทำให้ภาคธุรกิจเองได้รับประโยชน์ ● สามารถคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรวมทั้งคุ้มครองบริบทบริษัทข้ามชาติ และธุรกิจอื่นๆ ในประเทศให้เข้มแข็ง ตื่นตัวกับสิทธิมนุษยชนไทยได้ดี ● สามารถใช้ได้กับองค์กรธุรกิจ ● สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มาใช้บริการรวมถึงพนักงานของธุรกิจ ● การสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ เคารพสิทธิมนุษยชน การปฏิบัติต่อบุคลากรขององค์กรเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของบุคลากรในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว ตลอดจนการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ประเมินผลกระทบ และพัฒนาเพื่อให้องค์กรมีประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น สนับสนุนและส่งเสริมในความสามารถขององค์กร ไม่ละเมิดสิทธิ ควรมีการตรวจสอบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและองค์กรทั้งหมดให้เป็นมาตรฐานสากล ● รู้ เข้าใจ กำหนดนโยบาย ปฏิบัติ ● คุ้มครองนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและชาวต่างประเทศ ● ความดีถูกต้องเป็นธรรมเสมอภาค เป็นความยั่งยืนของธุรกิจ ● โดยการทำภาคธุรกิจให้เป็นธุรกิจสีขาว	● ขอขอบคุณคณะวิทยากรที่ให้ความรู้กับผู้ประกอบการชาวภูเก็ตอย่างสูง ● ควรมีการประกาศให้เห็นชัดหรือประชาสัมพันธ์ให้เห็นว่าโรงแรมนี้ได้รับหลักการ UNGP และประกาศว่ามีนโยบายอย่างไรให้ลูกค้าทั่วไปและลูกค้าของโรงแรมทราบ ● อย่างไรก็ตามความเห็นของอุปนายกสมาคมโรงแรมไม่ค่อยสร้างสรรค์ต่อประเด็นสิทธิมนุษยชน มีความเชื่อเรื่อง Nationalistic , Conservative และ Discriminate ● ดีที่เริ่ม Pilot Project ในจังหวัดที่ทันสมัย ● แต่ต้องให้ให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลายมากกว่านี้ ● แต่ควรกำหนดเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจงมากกว่านี้ พร้อมทั้งควรมีตัวอย่างยกมาเป็นกรณีศึกษาให้ผู้เข้ารับฟังได้ทำความเข้าใจมากขึ้น
เป็นไปได้อย่าง	- เนื่องจากธุรกิจขนาดใหญ่มีต้นทุนสูงสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้ต้นทุน แต่ธุรกิจท่องเที่ยวที่มีขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สามารถสู้กับธุรกิจขนาดใหญ่ได้ จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานราคาถูกซึ่งเมื่อเน้นแต่กำไรเป็นหลักจึงไม่สามารถจะดูแลเรื่องสวัสดิการและคุณภาพชีวิตได้ และเนื่องจากการใช้ระบบการทำงานเป็นกะจึงกระทบต่อสังคมและความเป็นอยู่ด้วย นอกเหนือจากความไม่ยั่งยืนในเรื่องการเคารพและคุ้มครองสิทธิแล้ว นอกจากนี้การปรับตัวสู่กับโรงแรมขนาดมหึมาที่จะเกิดขึ้นหลักการนี้อาจจะเป็นเงื่อนไขทางการเมืองระหว่างประเทศในด้านลบมากกว่าด้านบวก - มีความเห็นว่าการชี้แนะในลักษณะนี้จะให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความถูกต้องเช่นกันและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้	● สิ่งที่คิดจะทำจาก UNGP นั้น เป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ แต่ในภาคเข้านั้นการสัมมนาและสิ่งที่วิทยากรพูดกันเป็นเรื่องทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในไทย แต่ในโลกของความเป็นจริงนั้นคงทำได้โดยยากถึงยากมาก เพราะเป็นการพูดจาก UNGP ฝ่ายเดียว การจะรักษาไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชน หรือการเท่าเทียมกันของบุคคลนั้นอยู่ที่จิตสำนึก มิใช่จะมาทำเป็นกฎระเบียบหรือ

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ	อื่นๆ
	- ดีครับ เพราะเป็นการสร้างความสนใจให้หันมามองคนของเราเอง ถึงแม้เขาจะเป็นลูกจ้างต้องอาศัยเราก็จริง แต่เขาก็เป็นเพื่อนมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจเหมือนเรา ดังคำโบราณที่ว่า “เอาใจเขา มาใส่ใจเรา ● โรงแรมส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่แล้ว ภายใต้การบังคับของกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ อาทิ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ร.บ.โรงแรม ฯลฯ และเราก็มองไปข้างหน้าแล้ว การเคารพสิทธิคงเกี่ยวกับทัศนคติของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจมีการขาดความเคารพสิทธิบ้าง ● โดยการสำรวจองค์กรว่าเข้าข่ายหรือไม่ แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง ● หลักการชี้แนะ UNGP สามารถช่วยให้ธุรกิจทุกภาคอุตสาหกรรมไม่เพียงเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเคารพสิทธิมนุษยชนและมีความยั่งยืน เนื่องจากหลักการดังกล่าวถูกออกแบบโดยกำหนดให้มีความสอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและการบังคับใช้กฎหมายของรัฐ การเฝ้าระวังในกระบวนการดำเนินธุรกิจทุกขั้นตอน (Human Rights Due Diligence) และเรียกร้องให้มีการเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของภาคธุรกิจ ดังนั้นแล้ว หลักการ UNGP จึงเป็นการป้องกันและประเมินความเสี่ยง ก่อนที่จะเกิดผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนขึ้น ไม่ว่าจะเป็นต่อแรงงานหรือ สิ่งแวดล้อม รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนใกล้เคียง และในระดับ Supply Chain และในกรณีที่เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นจริง ผู้ที่ได้รับผลกระทบก็อาจมีวิธีการในการเยียวยาความเสียหายทั้งกระบวนการในศาลและนอกศาลด้วย	แม้กระทั่งนโยบายของธุรกิจอะไร ขอให้เข้าใจว่านิสัยของเจ้าของกิจการตามที่วิทยากรท่านหนึ่งกล่าวไว้นั้นคือ ธุรกิจจะเล็กจ้างจะไม่มองกฎระเบียบ แต่เค้าจะหาทางเลี่ยง หาทางหลบ หาทางแก้ ขอให้แก้ที่สามัญสำนึก มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นเขียนเสือให้วัวกลัว

ตอนที่ 7 ความคิดเห็น /ข้อเสนอแนะอื่นๆ

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนายังมีความเห็นเพิ่มเติม ซึ่งสามารถจัดกลุ่มความคิดเห็นได้เป็นกลุ่ม คือ ๑) ความคิดเห็นต่อเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒) การบริหารจัดการบนเวที ๓) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโครงการในอนาคต ๔) ข้อเสนอแนะในการทำงาน

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะ
๑	ความคิดเห็นต่อเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	● ให้ความสำคัญความเป็นศักดิ์ศรีของมนุษยชนคนไทยให้มากๆ ไม่เป็นทาสทางอำนาจนิยม

นำเสนอเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
ครั้งที่ 19/2559 วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2559

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะ
		● ขอให้พิจารณาจัดสัมมนาเพิ่มอีกหลายๆ ครั้ง ให้ความรู้กับผู้ที่มีความสนใจบ่อยๆ จนทำให้เกิดความเข้าใจในสิทธิมนุษยชน จะทำให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต
๒	การบริหารจัดการบนเวที	● ให้เวลาวิทยากรพูดน้อยไปหน่อย ● ปิดสຽບยาวมากๆ แต่ก็ครบถ้วน ● อุปนายกสมาคมโรงแรมฯ ไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน ความพึงพอใจต่อวิทยากรทั่วไปอยู่ในเกณฑ์มาก ยกเว้นอุปนายกสมาคม ● การปาฐกถาพิเศษมีประโยชน์ต่อภาคธุรกิจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อุปสรรคหลักคือเอกชนยังไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ควรยกตัวอย่างเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวให้ชัด ● วิทยากรภาคบ่าย ททท.พูดไม่ตรงประเด็น อุปนายกสมาคมความคิดไม่สร้างสรรค์ โรงแรมพินนาเคิลพูดดี ● การเปิดข้อซักถามน้อย, การแลกเปลี่ยนจากข้างล่างน้อย ● การเปิดรับฟังความเห็นอาจต้องใช้วิธีการที่หลากหลายกว่านี้
๓	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโครงการในอนาคต	● ควรจัดในตัวเมืองภูเก็ต เพราะจะทำให้คนเข้าร่วมมาก เพราะเป็นศูนย์กลางของโรงแรมทุกหาด ● ควรพิจารณาจัดในเมืองภูเก็ตน่าจะเหมาะสมกว่า ซึ่งสามารถเดินทางได้สะดวกกว่า ● ควรสกัดหลักสิทธิมนุษยชนพื้นฐานที่ล่วงละเมิดมิได้ แทนการโต้แย้งประเด็นสิทธิมนุษยชนรองที่ทำให้สับสน/ต่อต้านสิทธิมนุษยชนที่มองว่าเป็นความคิดตะวันตก ● การเปิดเวทีที่มีผู้เข้าร่วมไม่รอบด้าน ขาดด้านแรงงาน ● ต้องมีกลุ่มเป้าหมายรวมมากกว่าภาคธุรกิจ/นายจ้าง ● ควรมีเวทีให้ความรู้กับกลุ่มแรงงานไทยแรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือการเปลี่ยนแปลง ● การสัมมนาควรจะมีการผสมผสานของกลยุทธ์ในการสร้างสิทธิมนุษยชนในหน่วยงานอภิปราย โดยผู้ส่งเสริมและรักษากฎเกณฑ์จาก กสม. กรมคุ้มครองสิทธิฯ นักวิชาการอิสระด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้ เป็นประโยชน์หน้าที่ของภาคเอกชนแต่ผู้เดียว ● ควรประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ เสียหายผู้ที่สนใจอยากเข้าร่วมสัมมนาไม่มีโอกาส ทั้งที่ห้องประชุมสามารถจัดให้ผู้เข้าร่วมได้มากกว่านี้ เมื่อได้รับความรู้จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนา
๔	ข้อเสนอแนะในการทำงาน	● ถ้าองค์กรใดทำเรื่องสิทธิมนุษยชนสำเร็จควรเผยแพร่และยกย่องให้สังคมรับทราบและให้เกียรติบัตร เพื่อที่องค์กรจะได้ติดประกาศให้

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะ
		ลูกค้าได้รับทราบ จะได้เป็นผลดีต่อองค์กร ลูกค้าจะยอมรับมากขึ้น เป็นมาตรฐานที่สูงขึ้นมากกว่าองค์กรที่ไม่มีประกาศนียบัตร ● เมื่อได้มีบทบาทด้านสิทธิมนุษยชนและบริษัทข้ามชาติและองค์กรธุรกิจอื่นๆ ของไทยแล้ว ควรต่อยอดในด้านการนำเอากฎหมายมาปรับใช้ให้เข้มแข็งชัดเจนเป็นรูปธรรม ให้เป็นประจักษ์ด้วย ● อุตสาหกรรมธุรกิจโรงแรมมักจะละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น 1) สถานที่จอดรถลวงล้ำสิทธิประชาชน 2) เรื่องเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย 3) การใช้ที่สาธารณะร่วมกัน ส่วนมากโรงแรมจะละเมิดสิทธิมนุษยชน ขอฝากให้ กสม.แก้ไขด้วย ● ภาครัฐน่าจะออกเป็นกฎหมายบังคับโรงแรม ● ทางการที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรตรวจสอบธุรกิจต่างชาติเชิงลึกให้มากยิ่งขึ้น เพราะมีผลกระทบกับการจ้างแรงงานไทยและเศรษฐกิจของประเทศ ● หลักการรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องสำคัญ ● ควรตรวจสอบนโยบายของรัฐอย่างยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ● รับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องการรวมกลุ่มในภาคธุรกิจโรงแรมและบริการ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิแรงงานและสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในจังหวัดพังงาและภูเก็ต ซึ่งมีแรงงานจากหลายเชื้อชาติ และมีแรงงานจากประเทศเพื่อบ้านเข้าไปสู่ภาคงานโรงแรมในระดับล่างเป็นจำนวนมาก แม้จะตรวจไม่พบแต่ก็มีอยู่หรือเป็นห่วงโซ่ในภาคธุรกิจนี้ ● แนะนำว่า อย่าพูดว่าจะทำนั้นทำนี้ แต่อยากให้มองว่าจะทำให้สำเร็จได้อย่างไร เพราะที่มาหลายหน่วยงานนี้ แต่ไม่มีการพูดหรือยกตัวอย่างเลยว่าองค์กรแต่ละองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชนจะร่วมมือกันอย่างไร ผลสุดท้ายทุกคนก็แค่มารับฟังว่าต่อไปจะมีการทำอะไร จะตรวจสอบอะไร และก็จะหลบเลี่ยงได้อย่างไร รวมถึงเตรียมหาทางว่า เราจะไปโยกให้ใครเป็นคนผิด ทำสุดผู้เสียหายก็เป็นแค่ตัวประกันให้อยู่ในเกมที่ UN สร้างว่าประเทศไทยจะต้องมีการทำสิ่งที่เรียกว่ามนุษยชน และสิทธิของบุคคลก็มีแต่ในปากและในกระดาษ อีกข้อหนึ่งคือมีทฤษฎีมาพูด แต่ไม่มีการยกตัวอย่างที่ชัดเจนและจะใช้ได้จริง ขอให้คณะสิทธิมนุษยชนลงมาสู่โลกแห่งความเป็นจริงแล้วค่อยคิดว่าจะทำอย่างไร ● ประชาสัมพันธ์หลักการชี้แนะของ UNGP ให้แพร่หลายมากกว่าที่เป็นอยู่